

Doelstelling 4 Meer sociale cohesie en sterkere solidariteit

De 4de doelstelling van de Agenda 21 omvat verschillende domeinen waarin de Stad acties wil voeren die tot doel hebben de sociale cohesie en de solidariteit te versterken: toegang tot een gezond, veilig en gezellig levenskader, **gelijke kansen**, toegang tot een kwaliteitsvol onderwijsstelsel, opvoeding in gezondheid, toegang tot sport, cultuur en vrijetijdsbesteding, **sociale integratie** en, tot slot, internationale solidariteit en duurzame ontwikkelingssamenwerking.

Er kan geen sprake zijn van duurzame ontwikkeling zonder een reële bewustwording van de risico's die de huidige ontwikkeling meebrengt voor de **gezondheid van de inwoners** van de grote westerse steden, of het nu gaat om luchtvervuiling, de manier van leven in de stad, slechte voedingsgewoonten enzovoort.

Op het gebied van werkgelegenheid, erkenning of toegankelijkheid houdt de Stad rekening met al haar burgers. Ze verbindt zich ertoe banen ter beschikking te stellen van **gehandicapten** en de toegankelijkheid van openbare plaatsen voor personen met beperkte mobiliteit (PBM) te verbeteren. De Stad besteedt ook bijzondere aandacht aan blinden en slechtzienden en aan slechthorenden. Ook het statuut van de **vrouw** is een prioriteit op het gebied van de gelijke kansen.

Ook **cultuur** is een wezenlijk aspect van duurzame ontwikkeling. Cultuur is een factor van sociale ontwikkeling, cohesie en integratie. Cultuur draagt bij tot het delen van kennis en moet voor iedereen toegankelijk zijn.

De Stad is ook een **solidaire speler** en waakt erover dat ze banden onderhoudt met de sociale groepen, tussen de generaties en tussen het Noorden en het Zuiden van onze planeet.

4.1 GEZONDHEID, SPORT EN ONTSPANNING

Er kan geen sprake zijn van duurzame ontwikkeling zonder een reële bewustwording van de risico's die de huidige ontwikkeling meebrengt voor de gezondheid van de inwoners van de stad, of het nu gaat om de manier van leven in de stad, geluidsoverlast of slechte voedingsgewoonten. Opnieuw nadenken over gezondheid vanuit de invalshoek van duurzame ontwikkeling betekent voor de Stad en het OCMW investeren in menselijk kapitaal door gezonde voeding en de beoefening van sport te promoten of door geluidsoverlast te bestrijden. De acties in het kader van de Agenda 21 sluiten aan bij die bezorgdheid en passen in het kader van een beleid ter voorkoming van gezondheidsproblemen.

Actieterrein: Gezondheid, sport en ontspanning

ACTIE 4.1.01 BEVORDEREN VAN SPORTBEOEFENING EN HET AANBOD VAN SPORTINFRASTRUCTUUR

De context en de actie:

Het sportbeleid van de Stad Brussel beoogt onder meer het stimuleren van de sportbeoefening door deze toegankelijk te maken voor zoveel mogelijk mensen. Dit vertaalt zich o.a.:

Op niveau van de infrastructuur het ontwikkelen van het sportaanbod op zijn grondgebied (politiek van onderhoud, renovatie van de infrastructuur en opstarten van nieuwe projecten);

Au niveau de l'individu avec le souci de la pratique du sport dans les meilleures conditions (politique d'aide aux groupements ou de sensibilisation du public bruxellois)

Die inspanningen worden door verschillende diensten uitgevoerd:

- De "Sportvakanties": ze dragen bij tot de versterking van de sociale band en de interculturele uitwisseling door de gemengde deelnemersgroep, de actieve medewerking van verscheidene Brusselse sportclubs en federaties.
- "Bijdrage tot het Sporten" heeft tot doel sportbeoefening van kinderen van 6 tot 18 jaar van wie de ouders sociale huurders zijn, te bevorderen door tegemoet te komen in de aansluitingskosten bij een sportclub of bij de inschrijving voor een sportstage.
- De toekenning van subsidies aan sportverenigingen voor de dekking van hun werkingskosten of om hen aan te moedigen bij de organisatie van sporthappenings op lokaal of internationaal niveau (toernooien, demonstraties, grootschalige evenementen en competities, stages, enz.).

Maar ook via het ter beschikking stellen van aangepaste sportinfrastructuur:

- Voor het grootste deel aan verenigingen en clubs. Deze infrastructuur verwelkomen de activiteiten in hun geheel of volgens hun toegewezen uurroosters;
- Voor het publiek alsook de wijkverenigingen, welkom in de omnisportzaal «Papenvest » waarvan de actie et het kunnen nemen van initiatieven van deze zaal een « een test-zone » maken.

De Stad Brussel verzekert de welzijn van haar burgers dankzij één van haar beste actiemiddelen: sport.

De Stad zet aldus het basisobjectief voort, nl de sportbeoefening toegankelijk maken voor zoveel mogelijk mensen.

Acties in te stellen :

- De omkadering van de mensen die een sport beoefenen verbeteren
- Verbetering van de toegang tot sportbeoefening voor het lokale publiek (bijvoorbeeld : opening voor vrouwen, senioren, enz.)
- De actie « Bijdrage tot het Sporten » opvolgen

Een bijzonder focus zal gelegd worden op de Papenvest waarvan de bestemming van haar een echt project maakt.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Governance:** integratie van elk van de partners in de gerealiseerde projecten - rekening houden met de door de Brusselse burgers op sportgebied geuite behoeften / Begunstigden: de inwoners, de partners en de gemeenschap
- **Sociaal:** toename van de interculturele uitwisselingen en de sociale mix - toegang tot de infrastructuur door nieuwe gebruikers (senioren, vrouwen, enz.) - sensibilisering van de burger voor sportbeoefening en deelname aan de opvoeding van jongeren door sport / Begunstigden: de gemeenschap

Uitvoering van de actie

Middelen:

80.000 euro voor de actie "Bijdrage tot het Sporten" - communicatie- en promotieacties tijdens het hele jaar voor het grote publiek – optimalisering van de sportinfrastructuur – vorming van het administratief personeel, de werknemers en de sportanimatoren (Papenvestzaal).

Sturing en partnerships:

Het Departement Cultuur, Jeugd, Ontspanning en Sport (Afdeling Sport) in samenwerking met de externe partners (Prosport vzw, Baden van Brussel vzw, Brusselse sportclubs, ULB Sport, Brussels Hoofdstedelijk Gewest)

Stappen van het project	Start	Voltooiing
Vorbereiding	Januari 2016	April 2016
<u>Pilootvergaderingen</u> over het project : - Activiteiten in de Papenvestzaal elke maand - Actie « Bijdrage tot het Sporten », minimum 2x per jaar - Sportvakanties, na elke vankantieperiode	Januari 2016	Januari 2019

- Sportevenementen voor het grote publiek, minimum 2x per jaar		
Evaluatie van het project	Januari 2017	Januari 2019

Evaluatie van de actie:

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
	Verhoging van de sportbeoefening	<p>Jaarlijks aantal deelnemers aan de "Sportvakanties"</p> <p>Percentage Meisjes/Jongens die aan de "Sportvakanties" hebben deelgenomen</p> <p>Jaarlijkse aantal begunstigden van de Cheques 'Bijdrage tot het Sporten'</p> <p>Percentage Meisjes/Jongens begunstigden van de Cheques 'Bijdrage tot het Sporten'</p> <p>Aantal nieuwe leden van de sportclubs door de actie 'Bijdrage tot het sporten'</p> <p>Percentage Meisjes/Jongens leden van de sportclubs die de sportinfrastructuren van de Stad Brussel gebruiken</p>

	<p>De omkadering van de mensen die een sport beoefenen in de Papenvestzaal te verbeteren</p> <p>Via de pedagogische vorming voor de animatoren (begunstigden: personen met achterstand, minder validen, enz.)</p> <p>Via het aanbrengen van een begeleidingspedagogie van de gebruikers</p>	<p>Aantal toegestane vormingen</p> <p>Aantal animatoren die de vorming hebben gevolgd</p> <p>Aantal animatoren die de hulpmiddelen van de vorming gebruiken</p>
	<p>Verbetering van de sportbeoefening voor het lokale publiek (Papenvest)</p>	<p>Aantal vergaderingen om de lokale verenigingen te informeren</p> <p>Aantal verenigingen die aan de vergaderingen hebben deelgenomen</p> <p>Bezoekcijfers van de sportzalen tijdens het jaar (gender, leeftijd, voorkeur, enz.)</p>
	<p>Verhoging van de sportactiviteiten op de openbare weg</p>	<p>Aantal activiteiten georganiseerd door de sportdienst</p>

Actieterrein: Gezondheid, sport en ontspanning

ACTIE 4.1.03 JONGEREN VIA DE SOCIALE ANTENNES VOOR GEZONDE VOEDING SENSIBILISEREN

Actie, doelstellingen en context:

Talrijke nationale en internationale rapporten waarschuwen de bevolking voor het toenemende probleem van overgewicht en zelfs van obesitas bij jongeren. Vaak is dit fenomeen toe te schrijven aan de voedingsgewoonten in het gezin. Die kunnen al op heel jonge leeftijd tot gezondheidsproblemen leiden. De Jongerenacties van het OCMW zijn gevoelig voor deze vaststelling en lanceerden in 2009 een proefproject waarmee ze hun doelgroep (6-12 jaar) voor dit verschijnsel wilden sensibiliseren.

De Anneessens-antenne is gelegen in een achtergestelde wijk, die wordt gekenmerkt door een ongeschoolde volwassen bevolking en een groot percentage jongeren. Het educatieve team van de sociale antenne stelde vast dat de kinderen die na school meteen naar de antenne gingen, niet gezond aten en tussendoortjes meebrachten zoals chips, chocoladerepen, frisdrank, snoep of frieten en dat dit een invloed had op hun concentratie bij het uitvoeren van schooltaken. Met de actie konden 2 jaar lang (van maart tot december 2009 en van november 2010 tot februari 2012) gezonde tussendoortjes worden verdeeld a rato van vier tussendoortjes per week, binnen de groep van 15 kinderen van de huiswerkschool. Op die manier werd getracht om hen te sensibiliseren voor een gezonde voeding, om hun voedingsgewoonten te veranderen en om hun werk tijdens het uitvoeren van de schooltaken te verbeteren. Sinds januari 2012 worden er eveneens tussendoortjes uitgedeeld aan de 13 kinderen van de 2de groep. Het is inderdaad zo dat sommigen thuis geen gezonde tussendoortjes hadden of dat ze terugkeerden van een geleide studie, ook zonder dat ze hadden kunnen eten.

Deze actie leverde positieve resultaten op, zoals blijkt uit de aanwezigheid van 10 gezinnen tijdens de informatievergaderingen. Daarnaast stelden de referentiepersonen voor de jongeren vast dat de kinderen kalmer en aandachtiger waren en dat de ouders uiteindelijk yoghurt, vruchtensap en fruit aan hun kinderen mee gaven. Niettemin stelt het opvoedkundige team vast dat de sensibilisering van de gezinnen op geregelde basis dient te gebeuren, want bepaalde slechte gewoontes komen weer bovendrijven, vooral door de economische crisis die ons land kent.

In 2010, kon dit proefproject uitgebreid worden tot 3 andere sociale antennes, dank zij de subsidie Lokale Agenda Iris 21, die toeliet om deelnemende ateliers te realiseren, geanimeerd door de vzw Vertigo (kookateliers, creatieve ateliers met natuurlijke materialen, bezoek aan openbare tuinen, aan de markt, ...)

Meer sociale cohesie en sterkere solidariteit

In 2011, dankzij de toewijzing van andere subsidies, kon het project voor de sensibilisering voor gezonde voeding worden uitgebreid naar 2 andere sociale antennes.

Wij hebben desalniettemin geconstateerd dat de motivering van de ouders afneemt en dat een groter aantal kinderen van de antenne Anneessens een gezond vieruurtje vraagt

In 2012 kon de verdeling van de vieruurtjes in de antenne Anneessens doorgaan dankzij de subsidies van het Fonds Adolphe Max.

Een bijzondere aandacht zal besteed worden aan de kinderen van de antenne Anneessens.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Milieu:** keuze voor producten die uitsluitend op een biologische manier werden gekweekt / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie:** aankoop en ontwikkeling van producten uit de biologische landbouw / Begunstigden: de biologische landbouwsector
- **Sociaal:** verbetering van de voeding van een sociaal-economisch achtergestelde bevolkingsgroep / Begunstigden: de kinderen en de gezinnen van de Anneessenswijk

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Subsidies (Stichting Lippens, Koning Boudewijnstichting, Fonds A. MAX) - educatieve teams van de antennes (sociale assistentes, referentiepersonen voor de schoolondersteuning, vrijwilligers, enz...)

Sturing en partnerships:

De sociale antennes van het OCMW in samenwerking met de Jeugddienst van het Departement Maatschappelijk Welzijn van het OCMW

Voorziene kalender:

Totale duur van de actie	Start	Voltooiing
Doorlopend	2010	-

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Beoogde resultaten	Gekozen indicatoren
2607 gezonde tussendoortjes werden uitgedeeld aan 15 kinderen, ingeschreven in de huiswerkschool gedurende het jaar 2011	Stijging van het aantal begunstigden van gezonde tussendoortjes	Aantal gezonde tussendoortjes dat door de sociale antennes bedeed worden
		Aantal bedeelde kinderen Nieuwe indicator in 2013: Enkel de kinderen in Antenne Anneessens genieten van de bedeling van gezonde tussendoortjes
2 sensibiliseringsvergaderingen tot gezonde voeding, georganiseerd in 2011 voor de ouders. 10 personen hebben hiervan genoten	Stijging van het aantal vergaderingen tot sensibiliseren en informeren voor de ouders	Aantal georganiseerde vergaderingen en het aantal ouders die op de informatievergaderingen aanwezig zijn

Actiedomein : Gezondheid, sport en ontspanning

ACTIE 4.1.4 SENSIBILISEREN VOOR DUURZAME VOEDING IN SCHOLEN

De context, het einddoel en de actie

Sinds 2005 besteedt het Departement Openbaar Onderwijs in het kader van het 'dieetcomité' aandacht aan een gezonde en evenwichtige voeding in scholen.

Het comité bestaat uit gezondheidsdeskundigen, vertegenwoordigers van de Brusselse Keukens en de schoolbesturen en bestuursoverheden van Openbaar Onderwijs. Het ondersteunt en lanceert projecten die een gepaste voeding voor kinderen promoten met voedingsmiddelen die op een milieuvriendelijke manier en volgens de fairtradeprincipes worden geproduceerd.

- Een gezonde en evenwichtige voedingsstijl aanmoedigen.
- Het gebruik van fairtradeproducten stimuleren.
- Kinderen erop attent maken dat er verschillende methoden bestaan voor de productie en distributie van voedingsmiddelen, op lokale en internationale schaal.

Dat is het einddoel van de actie.

- Tijdens sommige evenementen die op school worden georganiseerd (eindejaarsfeest enz.) biedt de school aan de leerlingen en hun ouders hapjes en dranken aan die afkomstig zijn van fairtrade, waarbij bewust wordt gekozen voor gezonde en evenwichtige producten;
- Tijdens de pauzes en speeltijden worden producten afkomstig van fairtrade en/of biologische landbouw aangeboden;
- Sinds enkele jaren houden de leerlingen van het Institut De Mot-Couvreur tijdens de pauzes en speeltijden een winkeltje open waar producten afkomstig van fairtrade en/of biologische landbouw worden verkocht;
- Er worden regelmatig "Oxfam-vieruurtjes" georganiseerd;
- De Brusselse Keukens bieden alle scholen soep aan met groenten afkomstig van de biologische landbouw;
- De Brusselse Keukens nemen deel aan de "Bioweek" en bieden in de scholen maaltijden aan met ingrediënten afkomstig van de biologische landbouw.

Alle scholen werken jaarlijks rond minstens één van deze doelstellingen.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** : verantwoordelijke houding van de plaatselijke besturen ten aanzien van voeding op school / Begunstigden: de leerlingen
- **Milieu**: promoten van lokale producten afkomstig van de biologische landbouw – vermindering van de milieu-impact van productie / Begunstigden: de gemeenschap
- **Sociaal**: aanleren van burgerzin - kwaliteit van voeding komt de gezondheid ten goede / Begunstigden: de leerlingen
- **Economie**: ondersteuning van de biologische en fairtrade handel / Begunstigden: de sector van de biologische landbouw en handel in fairtradeproducten.

Uitvoering van de actie

Middelen : Het onderwijzend personeel zorgt voor de omkadering van de actie - externe technische expertise en terbeschikkingstelling van didactisch materiaal (Oxfam, Franse Gemeenschap, de Brusselse Keukens enz.)

Leider en partnerships : Het Departement Openbaar Onderwijs in samenwerking met externe partners

Evaluatie van de actie

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Op 01/09/2015 hadden 35 scholen tijdens het vorige schooljaar een project opgezet of hadden ze aan een project deelgenomen dat gezonde voeding koppelt aan internationale solidariteit.	<ul style="list-style-type: none">- Producten afkomstig van fairtrade/biologische landbouw aanbieden tijdens publieke evenementen.- Producten afkomstig van fairtrade/biologische landbouw aanbieden tijdens de pauzes.- Regelmatig een vieruurtje van OXFAM of een andere ontwikkelingsngo organiseren- Biologische maaltijden aanbieden in de schoolrefter- Deelnemen aan de Bioweek	- Aantal scholen die werken rond één van deze doelstellingen.

Actiedomein : Gezondheid, vrijetijd en sport

ACTIE 4.1.06 BEVORDEREN VAN DE GEZONDHEID BIJ DE PERSONEELSLEDEN VAN HET OCMW

De actie, zijn doelstellingen en zijn context :

Het bevorderen van de gezondheid en de duurzame ontwikkeling steunen op gemeenschappelijke waarden. Ze streven onderling afhankelijke doelstellingen na en sluiten allebei aan bij een perspectief tot verbetering van de levenskwaliteit en de bevordering van het welzijn. De demarche van de gezondheid op het werk is gericht op het individu als werknemer en houdt rekening met milieu-, sociale, ergonomische en organisatorische aspecten van de beroepsactiviteit.

Het OCMW - dat zich ervan bewust is dat verschillende factoren kunnen bijdragen aan het welzijn op het werk en, zodoende, een effect kunnen hebben op de kwaliteit van het werk - heeft in samenwerking met zijn dienst preventie en bescherming (IDPB) enerzijds maar ook via zijn Stuurcomité Agenda 21, eind 2011 beslist om op meer ondersteunende wijze de gezondheid te bevorderen bij zijn personeelsleden.

Daar waar de maatregelen tot toezicht op de risico's van de arbeidsvoorwaarden op de gezondheid al ruim door de IDPB in acht genomen worden, is deze actie er op gericht om meer (pro)actieve demarches te ontwikkelen met betrekking tot de gezondheid, vanuit verschillende aspecten. Zo is er met name een sensibiliserings- en preventieproject over rugpijnen ter studie.

Werd al verwezenlijkt ; de toegang voor de personeelsleden van het OCMW tegen voorkeurtarieven in de fitnesszaal van het Sint Pietersziekenhuis, die de site van de Hoogstraat met ons deelt. In mei 2012 heeft het OCMW een team samengesteld voor de 20 km van Brussel, eveneens met het Sint Pietersziekenhuis en het Bordet Instituut. In totaal hebben 130 mensen (waarvan 63 van het OCMW) sportieve tips gekregen en zijn ze van start gegaan.

De relevantie « duurzame ontwikkeling » van de actie :

- **Milieu** : keuze van minder schadelijke producten en gedragingen en die milieuvriendelijker zijn/Begunstigden : de gemeenschap – de personeelsleden van het OCMW
- **Sociaal** : creëren van banden rond evenementen, verbetering van het welzijnsgevoel op het werk, betere gezondheid van de personeelsleden/Begunstigden : de personeelsleden van het OCMW, de verschillende beheersorganen van het OCMW

- **Governance** : geïntegreerd beheer van de human resources – verbetering van het welzijnsgevoel op het werk/Begunstigden : de personeelsleden van het OCMW, de verschillende beheersorganen van het OCMW

Het implementeren van de actie :

Middelen :

Eigen fondsen : kleine budgetten in functie van de aangeboden activiteiten

Sturing en partnerschappen:

De Dienst Preventie en Bescherming, de cel Agenda 21 van het Departement Communicatie en Organisatie van het OCMW.

Tijdschema :

Totale duur van de actie	Start	Voltooiing
Continu	2011	-

De evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Beoogde resultaten	Indicatoren
107 personeelsleden van het OCMW ingeschreven in de fitnesszaal in 2011	Stijging van het aantal personeelsleden ingeschreven in de fitnesszaal	Aantal personeelsleden ingeschreven in de fitnesszaal
63 personeelsleden van het OCMW hebben deelgenomen aan de 20Km van Brussel in 2011	Stijging van het aantal deelnemers aan sportieve evenementen	Aantal deelnemers aan de 20 km van Brussel

Actiedomein: Gezondheid, sport en ontspanning

ACTIE 4.1.07 KINDEREN DE MIDDELEN AANREIKEN OM ACTOREN TE WORDEN IN HET DUURZAME ONTWIKKELING

De context, de doelmatigheid en de actie:

De tien Huizen voor het Kind, die zijn verspreid over het hele grondgebied van de Stad, ontvangen buiten de schooluren kinderen van 6 tot 12 jaar, zonder onderscheid van geslacht, afkomst, cultuur of nationaliteit. Deze structuren stellen educatieve, ludieke, culturele en sportactiviteiten voor, die aangename momenten van ontspanning, amusement en vorming combineren en op die manier bijdragen tot de ontplooiing van de kinderen.

De tussenkomsten van de Huizen voor het Kind integreren meer en meer activiteiten in samenhang met de duurzame ontwikkeling.

Van kindsbeen af moeten jongeren de beste begeleiding krijgen op uiteenlopende gebieden zoals toegang tot gezondheid, opvoeding, kennis, cultuur, sport, vrijetijdsbesteding en verbetering van het levenskader, om hen alle kansen te bieden op een harmonieuze persoonlijke ontwikkeling als verantwoordelijke burger.

De Stad Brussel beschouwt deze verbintenis als prioritair en heeft ze opgenomen in haar duurzaamheidsbeleid namelijk door de beoefening van sport en het ontdekken van de geneugten van de voeding.

Als zich voeden een fundamentele behoefte is, is zich goed voeden een van de voorwaarden van welzijn.

Deze actie zet stapsgewijs pedagogische projecten op tot het bewust maken van het belang van gezonde voeding, goed voor zijn lichaam waarvoor men zelf verantwoordelijk is en die een regelmatige fysieke activiteit vereist.

Deze doelstellingen worden in de praktijk gebracht door de organisatie van culinaire workshops en «ontdekkingsmomenten» rond het proeven en klaarmaken van gezonde seizoensvruchten en -groenten. De kinderen kunnen zich uitleven tijdens workshops in diverse sporttakken, zoals judo, grondturnen, dansen, kin-ball, handbal, volleybal, enz. Ook het aanleren van burgerwaarden, in het bijzonder respect voor de anderen, wordt aangemoedigd.

Ze worden samengevat op drie assen :

- Sensibilisatie tot gezonde voeding

- bevorderen van de beoefening van sport in bijzonder bij de meisjes

Relevantie van de actie op het gebied van de « duurzame ontwikkeling »:

- **Bestuur** : Inmenging van alle Huizen voor het Kind (animatie en beheer) in het overdenkingsproces en uitwerking van de projecten/ Begunstigden: de kinderen van de Huizen voor het Kind
- **Omgevingspijler** : betere gezondheid - teamgeest - collectieve actie / Begunstigden: de kinderen van de Huizen van het Kind
- **Economische pijler** : preventieve en educatieve aspecten, zodat bijkomende kosten voor 'genezende' acties acteraf kunnen worden vermeden / Begunstigden: de gemeenschap
- **Sociale pijler** : geïntegreerd beleid dat rekening houdt met verschillende dimensies / Begunstigden: de kinderen van de Huizen van het Kind

Uitvoering van de actie:

Middelen :

Omkadering door de 26 animatoren van de 10 Huizen voor het Kind en ter beschikkingstelling, door de Dienst van financiële middelen en materiaal.

Voorzieningen voor 2016 opgesteld op basis van de begroting van 2015 : werkuren :1590 uren

Begroting : 41.000 euro's

Partnerschap met professionals, het Sportcentrum Noordpool en de Sportdienst (beschikbaar stellen van de zalen).

Leiding en partnerschap :

Het Departement Cultuur, Jeugd, Ontspanning en Sport (Afdeling Jeugd – de Huizen voor het Kind)

Het project geniet de steun van de Sportdienst, Groene Ruimten en de vzw "Jeunesse à Bruxelles".

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
Weinig sensibilisatieworkshops over de weldaden van een gezonde en evenwichtige voeding	Sensibilisatie tot een duurzame voeding Organisatie van duurzame keukenworkshop,	Aantal duurzame keukenworkshops (lokaal en seizoentijd) bestemd voor de

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
	<p>tentoonstellingsbezoeken, creatieve workshops,....</p> <p>Organisatie van minstens één bezoek aan een moestuin en pedagogische boerderij voor ieder Huis voor het Kind die geen moestuin heeft</p> <p>Verbetering van de voeding door een optimale sensibilisering van de kinderen en hun ouders</p>	<p>kinderen</p> <p>Aantal vormingen bestemd voor de animatoren die zich richten op de sensibilisatie tot de lokale en seizoensgebonden keuken</p> <p>Aantal bezoeken aan boerderijen, moestuin, boomgaard</p>
Weinig sensibilisatie tot de weldaden van een actieve sportbeoefening	<p>Bevorderen van de sportbeoefening, in bijzonder bij de meisjes tussen 6 – 12jaar die de Huizen voor het Kind bezoeken</p> <p>Toename van sportbeoefening door een optimale sensibilisering van de kinderen</p>	<p>Aantal typeactiviteiten georganiseerd voor de animatoren en animatrices</p> <p>Percentage van meisjes en jongens die de sportieve activiteiten van de Huizen voor het Kind bezoeken alsook gedurende de zomeractiviteiten</p>
Weinig activiteiten in verband met een duurzame ontwikkeling	Organisatie van een week over het thema van duurzame ontwikkeling	Een duurzame week is georganiseerd

4.2 SOCIALE INTEGRATIE EN GELIJKE KANSEN

De strijd tegen uitsluiting en de bevordering van gelijke kansen, op voluntaristische en proactieve wijze, zijn twee belangrijke doelstellingen die de Stad en het OCMW proberen te verwezenlijken. Concreet vertaalt dit zich in verschillende acties die met name tot doel hebben de begeleiding van sociale uitkeringsgerechtigden te versterken en de voorwaarden van huisvesting van mensen met een laag inkomen te verbeteren door hun de kans te bieden in hun wijk te blijven wonen. Er bestaat ook een brede waaier van voorzieningen die het publiek willen sensibiliseren over verschillen en diversiteit en die de invloed, de betrokkenheid en de aanwezigheid van gediscrimineerde personen in de activiteiten van de Stad en de gemeenschap in het algemeen willen versterken.

Actieterrein: Sociale integratie en gelijke kansen

ACTIE 4.2.01 SOCIALE BEGELEIDING OP ENERGIEVLAK VERZEKEREN VIA DE CEL ENERGIE VAN HET OCMW

Actie, doelstellingen en context:

De problematiek van de energie is ongetwijfeld een van de grootste sociale uitdagingen van onze maatschappij. Net als overal elders is er een constante stijging merkbaar van het aantal personen met financiële problemen die er niet meer in slagen om hun huur en hun energiefactuur te betalen. De maatschappelijke werkers van het OCMW krijgen daarbij heel vaak de vraag om tussen te komen en begeleiding te bieden op het gebied van de energie. Bovendien komen die vragen uit een steeds ruimer publiek. De liberalisering van de energiemarkt heeft immers gezorgd voor een versterking van de opdrachten voor het OCMW, zodat de instelling de personen met betalingsproblemen kan begeleiden en voor hen een minimale energiebevoorrading kan verzekeren. Naast die opdrachten doet het OCMW ook aan preventie en sensibilisering en gaat ze op zoek naar duurzame oplossingen.

Tegen die achtergrond besliste de Raad voor Maatschappelijk Welzijn in maart 2007 om een Cel Energie in het leven te roepen, die de rol moet vervullen van knowhow- en begeleidingscentrum op het gebied van de energie. Haar opdracht berust op meerdere pijlers:

- Informatie en preventie: lezen en begrijpen van de facturen, keuze of verandering van leverancier, rationeel energiegebruik, toelagen voor verwarming;
- Technisch en maatschappelijk advies: controle van de installaties en energieaudits;
- Knowhow en begeleiding van de consumenten met betalingsproblemen: administratief beheer, bemiddeling, gepersonaliseerde begeleiding bij de opvolging van de betalingen en financiële hulp.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Milieu:** verlaging van het energieverbruik - rationeel energiegebruik - verlaging van de CO₂-uitstoot / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie:** stabilisatie of verlaging van de energiefactuur / Begunstigden: de doelgroepen met financiële problemen
- **Sociaal:** begeleiding op het gebied van de energie in het kader van een geïntegreerde sociale benadering / Begunstigden: de doelgroepen met financiële problemen

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Sociaal Energiefonds (wet van 04/09/2002) dat de OCMW's de opdracht geeft om begeleiding en financiële sociale steun in het kader van de energielevering te bieden aan de armste personen - Sociaal fonds voor energiebegeleiding in het kader van de energieordonnantie van 14/12/2006

Sturing en partnerships:

Het Departement Maatschappelijk Welzijn van het OCMW, de Dienst Schuldbemiddeling, de Cel Energie en de Vereniging Project X, in samenwerking met verschillende partners zoals de vzw De Buurtwinkel

Voorziene kalender:

Totale duur van de actie	Start	Voltooiing
Doorlopend	2007	-

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Beoogde resultaten	Indicatoren
Ontmoetingen met de teams van 5 sociale antennes in 2011 – 54 deelnemers	Ontwikkeling en stabilisering van de geïntegreerde sociale actie op energievlak Verstevigen van de samenwerking algemene MA/energie MA	Aantal deelnemers aan de ontmoetingen
1249 dossiers « energie » behandeld in 2011	geïntegreerde behandeling van de specifieke « energie »-dossiers	Aantal behandelde 'energiedossiers'
789 eerste gesprekken op energievlak (nieuwe aanvragen) in 2011	Beheer van het grote aantal nieuwe aanvragen op energievlak	Aantal eerste gesprekken (nieuwe aanvragen)
1.352 opvolgingsgesprekken	Een gepersonaliseerde opvolging van	Aantal

door de maatschappelijke assistenten in 2011	de personen handhaven	opvolgingsgesprekken die door de sociale assistenten werden gevoerd
		Aantal gevoerde acties

Actieterrein: Sociale integratie en gelijke kansen
ACTIE 4.2.2 HET PROJECT X BESTENDIGEN

Actie, doelstellingen en context:

In het kader van een beleid van lichte renovatieprojecten die door de overheid worden gefinancierd, heeft Project X ten doel om onbewoonbaar verklaarde woningen van privé-eigenaren te renoveren zonder dat de inwoners worden vervangen en zonder dat de huur over een periode van 9 jaar wordt opgetrokken. Daarbij wordt een overeenkomst gesloten tussen de eigenaar en het OCMW. De specifieke opdrachten van Project X werden aan het OCMW toevertrouwd, die het op zijn beurt aan de Vereniging Project X delegeert. Het gaat hierbij om de volgende opdrachten:

1. Uitbreiding van Project X tot alle Wijkcontracten.
2. Geleidelijke veralgemening van de actie van Project X over de hele stad:
 - Door de conventies in het kader van het Grootstedenbeleid (conventie 2005-2007 en zijn aanhangsel van 2008; conventie 2009 enz...), die toelaten om buiten de perimeters van de Wijkcontracten tussen te komen;
 - Door partnerships met andere actoren, na te streven, sinds 2009.
3. Geleidelijke invoering van de milieudimensie in het kader van het *Kwaliteitshandvest voor gerenoveerde woningen* (cf. Actie 3.1.3):
 - Aanpassing van de renovatieprojecten in het Wijkcontract 'De Kaaien' met de medewerking van een architect die over het HQE- (Haute Qualité Environnementale) certificaat beschikt en die daarvoor door de Stad werd aangeduid;
 - Uitbreiding van de opdrachten van het Project X in het perspectief van een toekomstige samenwerking van de Stad en het OCMW van Brussel met het FRGE (Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost): uitvoering van werkzaamheden die niet ten doel hebben om een oplossing te bieden voor de toestand van onbewoonbaarheid, maar die wel de energieprestaties van de private huurwoningen naar een hoger niveau moeten tillen.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Milieu:** naleving van de milieunormen - ecologische voordelen van lichte renovatie/Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie:** behoud van de huur op hetzelfde niveau - vaste huurinkomsten - vereenvoudiging van de methodes voor de eigenaars/Begunstigden: de huurders en de eigenaars
- **Sociaal:** incentives voor arme personen bij energiebesparende investeringen – behoud van de inwoners in hun plaatselijke omgeving - duurzaam maken van het plaatselijke sociale weefsel in achtergestelde wijken – socio-professionele inschakeling van 35 personen onder contract Art. 60 (dagelijks gemiddelde in 2009)/Begunstigden: de huurders en het plaatselijke sociale weefsel

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Human resources van de Vereniging Project X (24 beambten) – budgetten van de wijkcontracten (Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Stad Brussel), van het Grootstedenbeleid (Federaal Ministerie van
LOKALE AGENDA 21 VAN DE STAD EN VAN HET OCMW VAN BRUSSEL - ACTIEPLAN - 2016

Maatschappelijke Integratie) en van het Ministerie van Werk van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (goedkeuring en financiering van de Vereniging Project X als Plaatselijk Initiatief voor de Ontwikkeling van Werkgelegenheid)

Sturing en partnerships:

De Vereniging Project X in samenwerking met het Departement Stedenbouw van de Stad (Cel Wijkcontracten), de HQE-architect (Wijkcontract De Kaaien) en verscheidene verenigingen (vzw Agentschap voor Sociale Huisvesting - AISB, vzw Samenleven)

Voorziene kalender:

Totale duur van de actie	Start	Voltooiing
Doorlopend	2004	-

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Beoogde resultaten	Gekozen indicatoren	Evaluatieperiode
18 onbewoonbaar verklaarde woningen in 2011 gerenoveerd	Toename van het aantal gerenoveerde woningen	Aantal gerenoveerde woningen	Januari
69 onbewoonbaar verklaarde woningen in 2011 waaraan wordt gewerkt	Toename van het aantal gerenoveerde woningen	Aantal woningen waaraan wordt gewerkt	Januari
38 huurders hebben in 2011 van een renovatie van hun woning genoten	Stijging van het aantal huurders wie hun woning werd gerenoveerd	Aantal huurders van wie hun woning werd gerenoveerd	Januari
12 mensen die onder Art. 60 vallen en die werden geïntegreerd, hebben in 2011 werk gevonden	Toename van het aantal personen die hebben geleerd om hun eigen talenten te benutten in de bouwsector	Aantal personen die onder Art. 60 vallen en die werk hebben gevonden of een kwalificerende opleiding volgen	Januari

Actieterrein: Sociale integratie en gelijke kansen

ACTIE 4.2.3 GELIJKHEIDSPOLITIEK

De context, het einddoel en de actie:

De Stad heeft sinds meerdere jaren en gelijkheidspolitiek voor de burgers van de Stad die vier assen bevat: Gelijkheid tussen vrouwen en mannen, rechten van gehandicapten, rechten van de LGBTQI gemeenschap en van de burgers met een buitenlandse oorsprong.

De Cel Gelijke Kansen werkt met twee ambtenaren en voert acties uit met als doel het grote publiek en het stadspersoneel te sensibiliseren door informatie en dergelijke.

Steun aan verenigingen die op het grondgebied van de Stad actief zijn, door een projectenoproep en een logistieke hulp, onder anderen dankzij het deelnemen aan het beheerscomité, is het tweede deel van ons werk. Het opstellen van twee adviesraden, één voor de gelijkheid tussen vrouwen en mannen en een andere voor personen met een handicap, geeft ons de mogelijkheid om permanent in contact te zijn met verenigingen die onze acties kunnen bespreken en nieuwe voorstellen kunnen geven.

De Cel Gelijke Kansen wordt vaak verzocht door burgers voor vragen die niet in haar bevoegdheden zijn en een heroriëntatie naar andere diensten eisen. (CGKRB, Directie-generaal personen met een handicap, andere diensten van de Stad, enz.)

Verschillende acties verwerkelijken die gelijkheidspolitiek en zijn in de volgende fiches hernoemen:

Actie 4.2.3 a: STEDELIJKE ADVIESRAAD VOOR GELIJKHEID TUSSEN VROUWEN EN MANNEN (AGVM) STEUNEN EN RAADPLEGEN

Actie 4.2.3 b: DIRECTE ACTIES OPSTELLEN DIE DE GELIJKHEID TUSSEN VROUWEN EN MANNEN EN HET STRIJDEN VAN GENDERGEWELD BEVOORDELEN

Actie 4.2.3 c: De adviesraad van de mensen met een handicap steunen en verzoeken.

Actie 4.2.3 d: DIRECTE ACTIES ORGANISEREN DIE DE GELIJKHEID VAN PERSONEN MET EEN HANDICAP EN DE ALGEMENETOEGANKELIJKHEID BEVOORDELEN

Actie 4.2.3e: Directe acties op touw zetten die strijden tegen discriminaties tegenover de LGBTQI gemeenschap – Initiatieven van de LGBTQI- verenigingen ondersteunen.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Governance:** geïntegreerde politiek die verschillende omvangen in rekening houdt.
- **Economie:** logistieke en financiële steun aan de verenigingen / Begunstigden: de verenigingen
- **Sociaal:** maatschappelijke integratie - sensibilisering van het brede publiek - erkenning van de diversiteit/ Begunstigden: de gemeenschap en meer

Actieterrein: Sociale integratie en gelijke kansen

ACTIE 4.2.3A STEDELIJKE ADVIESRAAD VOOR GELIJKHEID TUSSEN VROUWEN EN MANNEN (AGVM) STEUNEN EN RAADPLEGEN

De context, het einddoel en de actie:

Brussel verbindt zich ertoe de gelijke kansen tussen vrouwen en mannen te bevorderen. Daartoe richtte de Stad de Stedelijke Adviesraad voor Gelijkheid tussen Vrouwen en Mannen (AGVM) op. De Raad heeft een dubbele opdracht: advies verlenen aan de Stad en eigen projecten voorstellen. Bovendien zet de adviesraad zijn analyse uiteen over de acties van de Stad bij haar betrachting van deze finaliteit en brengt ze het College op de hoogte van haar aanbevelingen.

De adviesraad werkt ook als een uitwisselingsplatform voor professionals in verband met nieuwe theoretische benaderingen en praktische hulpmiddelen die een gemeente kunnen helpen met het bereiken van gelijkheid tussen vrouwen en mannen.

De AGVM komt 3 à 4 keer per jaar samen en is samengesteld uit een tiental leden uit de verenigingssector.

De doelgroep bestaat uit de Brusselse burgers en het stadspersoneel.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Sociaal:** promotie van de rechten van de vrouw en van de gelijkheid tussen vrouwen en mannen - sensibilisering / Begunstigden: vrouwen, vrouwenverenigingen en de gemeenschap in het algemeen
- **Governance:** invloed op de politieke instanties van de Stad (voorstellen, advies en ideeën) / Begunstigden: de gemeenschap

Uitvoering van de actie:

Middelen:

De ambtenaren van de Cel Gelijke Kansen met inbreng van de verenigingssector.

Leider en partnerships :

Cell Gelijke Kansen van het Departement Organisatie

Evaluatie van de actie:

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
100% van de projecten georganiseerd met de hulp van de AGVM.	75% deelneming van de AGVM bereiken voor de georganiseerde projecten.	Percentage van de projecten gerealiseerd met de hulp van de AGVM.
0 aanbevelingen aan het College of aan de gemeenteraad door de AGVM geformuleerd.	Minstens één aan College of Gemeenteraad. geformuleerde aanbeveling per jaar	Aantal door de AGVM aan College of Gemeenteraad geformuleerde aanbevelingen per jaar

Actieterrein: Sociale integratie en gelijke kansen

ACTIE 4.2.3B DIRECTE ACTIES OPSTELLEN DIE DE GELIJKHEID TUSSEN VROUWEN EN MANNEN EN HET STRIJDEN VAN GENDERGEWELD BEVOORDELEN

De context, het einddoel en de actie:

De Stad voegt een theoretische reflectie en steunt verschillende organisaties door de projecten oproep. Maar de Stad organiseert zelfs ook acties met als doel de bevolking bewust te maken, te informeren of op te leiden op deze onderwerpen. Deze acties worden door de stad alleen opgesteld of in samenwerking met verenigingen.

De ontwikkelde acties worden gekozen in verband met de actuele problematieken dat vrouwen tegen moeten. Deze acties eisen een grote betrokkenheid van onze team met het voorbereiden, de ter plaatse aanwezigheid en de reflectie over de doelmatigheid wanneer de actie over is. De besproken onderwerpen kunnen verschillen: self-defense lessen, gendergeweld bestrijding, toegang aan welzijn voor vrouwen, theaterstukken over gedwongen huwelijk, ...

We bemerken dat deze informatie en sensibilisatie acties vaak een ingelicht en bewust publiek aantrekken. Het is moeilijker om aan minder betrokken personen interesse te geven.

Elk jaar zet de stad minstens één grote gebeurtenis rond de vrouwenrechten en gendergeweld bestrijding op touw, de veertiendaagse van de Vrouw, de week van de vrouwen en Brussel viert de vrouwen, bijvoorbeeld. Een oproep aan vrouwenverenigingen die een activiteit willen organiseren word gemaakt om die te verenigen en meer zichtbaarheid te geven.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Sociaal:** promotie van de rechten van de vrouw en van de gelijkheid tussen vrouwen en mannen - sensibilisering over gender / Begunstigden: de vrouwen, de vrouwenverenigingen en de gemeenschap in het algemeen
- **Economie:** logistieke en financiële ondersteuning van de verenigingen / Begunstigden: de verenigingssector die actief is op het gebied van de gelijkheid tussen vrouwen en mannen
- **Governance:** via de 'Dag van de ambtenaren' communicatie met de politiek verantwoordelijken en impact op personeelsbeleid / Begunstigden: de beambten van de Stad

Uitvoering van de actie:

Middelen:

De ambtenaren van de Cel Gelijke Kansen – betrokkenheid van de verenigingssector – Mogelijke maar onzekere subsidies van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Meer sociale cohesie en sterkere solidariteit

Leider en partnerships:

Het Departement Organisatie (Cel Gelijke Kansen) in partnership met de verenigingssector

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
Geen beschikbare gegevens	Gemiddeld, minstens 10 nieuwe contacten per activiteit.	Aantal contacten die zich na hun activiteit inschrijven.
Gemiddeld 150 deelnemers per activiteit, zonder beperking van het aantal deelnemers	Vermeerdering van het aantal deelnemers per activiteit, zonder beperking van het aantal deelnemers	Gemiddeld aantal deelnemers per activiteit, zonder beperking van het aantal deelnemers
Geen beschikbare gegevens	50% activiteiten beperkt in het aantal deelnemers waarvan 60% van de plaatsen bezet zijn	Percentage van de activiteiten beperkt in het aantal deelnemers waarvan 60% van de plaatsen bezet zijn
Geen beschikbare gegevens	Minstens één nieuw partner per jaar	Aantal nieuwe partners per jaar

Actieterrein: Sociale integratie en gelijke kansen

ACTIE 4.2.3C DE ADVIESRAAD VAN DE MENSEN MET EEN HANDICAP STEUNEN EN VERZOEKEN.

De context, het einddoel en de actie:

Brussel verbindt zich ertoe om de gelijke kansen voor personen met een handicap te bevorderen en de toegankelijkheid van de openbare ruimten en de openbare gebouwen te verbeteren voor personen met beperkte mobiliteit. Hiertoe richtte de Stad een Adviesraad voor Personen met een Handicap (APH) op. De APH heeft een dubbele opdracht: advies geven aan de Stad en haar eigen initiatieven lanceren. Bovendien neemt de Raad kennis van de andere initiatieven van de Stad die verband houden met mensen met een handicap en brengt het College op de hoogte van zijn recommandaties. De APH werkt ook als een uitwisselingsplatform voor vakmannen in verband met de nieuwe theoretische inhouden en de praktische hulpmiddelen die een gemeente kunnen helpen met het verbeteren van het dagelijkse leven van personen met een handicap en in de richting van meer gelijkheid met andere bewoners gaan.

De APH komt 3 tot 4 keren per jaar samen en bestaat uit een vijftiental leden uit de verenigingssector en privé bewoners met een handicap. Binnen de APH zijn er twee werkgroepen, 'informatica, communicatie en multimedia' en 'openbare werken en toegankelijkheid' actief.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Sociaal:** bevordering van de rechten en de gelijke kansen van personen met een handicap - verbetering van de toegankelijkheid van de gemeentelijke wegen en de plaatselijke openbare gebouwen / Begunstigden: de personen met een handicap en de personen met beperkte mobiliteit
- **Governance:** invloed op de politieke instantie van de Stad (voorstellen, adviezen en ideeën) / Begunstigden: de gemeenschap. Synergie tussen de verenigingen, de administratie en de politieke beslissers van de Stad

Uitvoering van de actie:

Middelen:

De ambtenaren van de Cel Gelijke Kansen - betrokkenheid van de verenigingssector

Leider en partnerships:

Het Departement Organisatie (Cel Gelijke Kansen)

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
66% van de projecten opgezet met de hulp van de APH	75% deelneming van de APH aan de opgezette projecten.	Percentage van de projecten opgezet met de hulp van de APH.
0 aanbevelingen aan het College of aan de gemeenteraad door de APH geformuleerd.	Minstens één aanbeveling aan het College of aan de Gemeenteraad formuleren per jaar	Aantal aanbevelingen per jaar door de APH aan het College of aan de Gemeenteraad geformuleerd

Actieterrein: Sociale integratie en gelijke kansen

ACTIE 4.2.3D DIRECTE ACTIES ORGANISEREN DIE DE GELIJKHEID VAN PERSONEN MET EEN HANDICAP EN DE ALGEMENETOEGANKELIJKHEID BEVOORDELEN

De context, het einddoel en de actie:

Naast een theoretische reflectie en steun aan verschillende organisaties door de projectenoproep, organiseert de Stad ook rechtstreeks een serie acties met als doel de bevolking te sensibiliseren, te informeren en te vormen met betrekking tot deze onderwerpen. Deze acties worden door de Stad zelf geleid of in samenwerking met in dit domein actieve verenigingen.

De in die optiek ontwikkelde acties, geselecteerd op basis van hun verband met de actuele problemen waarmee gehandicapten geconfronteerd worden, eisen een optimale voorbereiding, aanwezigheid op het terrein en beraad over de doeltreffendheid ervan. De besproken onderwerpen variëren: informatie- en communicatietechnieken, gezondheid, toegankelijkheid van evenementen en openbare ruimten, handelszaken... (infobrochures)...

Hier dient opgemerkt dat de informatie- en sensibiliseringsacties vaak een reeds geïnformeerd en geïnteresseerd publiek aantrekken. Het is moeilijker om minder militante personen aan te trekken.

Elk jaar organiseert de Stad minstens één groot evenement rond de rechten van personen met een handicap en de toegankelijkheid van het stadsterritorium voor de PBM. Dit evenement heeft plaats rond 3 december, internationale dag voor personen met een handicap. Het biedt de in die sector actieve vzw's bovendien de gelegenheid zich in een netwerk te groeperen en ze meer zichtbaarheid te geven.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Sociaal:** bevordering van de rechten en van de gelijke kansen van personen met een handicap / Begunstigden: de personen met een handicap, de verenigingen en de gemeenschap in het algemeen.
- **Economie:** logistieke en financiële steun aan de verenigingen / Begunstigden: de verenigingen die actief zijn in de handicapsector

Uitvoering van de actie:

Middelen:

De ambtenaren van de Cel Gelijke Kansen - betrokkenheid van de verenigingssector - Mogelijke maar onzekere subsidies van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Leider en partnerships:

De cel Gelijke Kansen van het departement Organisatie in partnership met de verenigingssector.

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
Geen beschikbare gegevens	Gemiddeld, minstens 10 nieuwe contacten per activiteit.	Aantal contacten die zich na hun activiteit inschrijven.
20 deelnemers per activiteit	Stijging van het aantal deelnemers per activiteit en geen beperking van het aantal deelnemers	Gemiddeld aantal deelnemers per activiteit, zonder beperking van het aantal deelnemers
Geen beschikbare gegevens	50% activiteiten met beperkt aantal deelnemers waarvan 60% van de plaatsen bezet zijn	Percentage van de activiteiten, beperkt in aantal deelnemers, waarvan 60% van de plaatsen bezet zijn
1 nieuwe partner	Minstens 1 nieuwe partner per jaar	Aantal nieuwe partners per jaar
1 tastbare actie die de toegankelijkheid op het grondgebied van de Stad Brussel verbetert.	Minstens 1 concrete actie per jaar ten gunste van de toegankelijkheid van het stadsterritorium verbetert	Aantal concrete acties per jaar die de toegankelijkheid van het stadsterritorium verbetert

Actieterrein: Sociale integratie en gelijke kansen

ACTIE 4.2.3E DIRECTE ACTIES OP TOUW ZETTEN DIE STRIJDEN TEGEN DISCRIMINATIES TEGENOVER DE LGBTQI GEMEENSCHAP – INITIATIEVEN VAN DE LGBTQI- VERENIGINGEN ONDERSTEUNEN.

De context, het einddoel en de actie:

Ieder jaar ondersteunt de Stad met financiële en logistieke middelen initiatieven van verenigingen die ijveren voor de rechten van de LGBTQI-gemeenschap (Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Queer, Questioning and Intersex). Die acties hebben als doel om de bevolking te sensibiliseren voor de gelijkheid van iedereen – ongeacht de seksuele geaardheid en de identiteit van de betrokken personen. Dit betreft informatieprojecten, solidariteitsacties of evenementen die verband houden met de zichtbaarheid van de leden van de LGBTQI-gemeenschap en in bijzonder de "Pride", een feestelijk, politiek en cultureel evenement van groot sociaal belang voor de LGBTQI, waar vrijheid en gelijkheid wordt geprijsd, onafhankelijk van de seksuele oriëntatie en het identiteit. Bovendien maakt de samenwerking met de lokale handelaars de "pride" een toeristische gebeurtenis die in 2009 20.000 bezoekers verwelkomde.

Hoewel de toestand sinds de jaren negentig van de vorige eeuw is verbeterd, word ons door de verenigingen meegedeeld dat in Brussel nog altijd een groot aantal gevallen van agressie en geweld tegen leden van de LGBTQI-gemeenschap zijn. Door haar ondersteuning van initiatieven van de verenigingen wil de Stad helpen om het aantal gevallen van geweld terug te dringen en het dagelijkse leven van de LGBTQI-gemeenschap te verbeteren.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Sociaal:** bevordering van de rechten en van de gelijke kansen van leden van de LGBTQI-gemeenschap / Begunstigden: de leden van de LGBTQI-gemeenschap en hun onmiddellijke omgeving
- **Economie:** logistieke en financiële steun aan de verenigingssector / Begunstigden: de LGBTQI-verenigingen

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Financiële steun van 5.980 euro in 2007, 7.640 euro in 2008 en 7.500 euro in 2009

Leider en partnerships:

Het Departement Organisatie (Cel Gelijke Kansen)

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
Geen beschikbare gegevens	Instandhouding van het aantal deelnemende verenigingen aan de "Pride"	Aantal deelnemende verenigingen aan de "Pride"
80.000 deelnemers	Vermeerdering van het aantal deelnemers aan de "Pride"	Aantal deelnemers aan de "Pride"
Geen andere sensibilisatie actie buiten de "Pride"	Minstens één sensibilisatie of informatie actie buiten de "Pride"	Aantal sensibilisatie of informatie acties buiten de "Pride"

Actieterrein: Sociale integratie en gelijke kansen

ACTIE 4.2.3 F CULTURELE DIVERSITEIT ONDERSTEUNEN

De context, het einddoel en de actie:

De Raad van Brusselaars van buitenlandse herkomst - Adviesraad voor de Culturele Diversiteit, de opvolger van de Adviesraad van immigranten die in 1974 werd opgericht, is sinds 1994 verantwoordelijk voor de vertegenwoordiging van de buitenlandse gemeenschappen die op het grondgebied van de Stad aanwezig zijn. De 17 raadsleden worden na kandidatuurstelling door het College van Burgemeester en Schepenen aangeduid. Zij analyseren en evalueren het beleid dat door de Stad wordt gevoerd op het gebied van de integratie van de bevolkingsgroepen van buitenlandse herkomst en op het gebied van de bestrijding van discriminatie. Ze richten ook actievoorstellen en aanbevelingen tot het College. De werkgroepen stellen iedere twee maand het resultaat van hun vergaderingen aan de plenaire zitting van de RBBH voor.

Aangezien onderwijs een essentiële rol speelt in het integratieproces, organiseert de RBBH sinds 1995 workshops om de slaagkansen van de leden van hun gemeenschap te verhogen. Die workshops zijn bedoeld als hulpmiddelen om de ongelijkheid van kansen te bestrijden, om te streven naar een betere kennis van het Frans en om te proberen om leerlingen die in het basisonderwijs dreigen af te haken, opnieuw het nodige vertrouwen te bezorgen. De workshops bieden verschillende buitenschoolse activiteiten aan: theater, mondelinge en schriftelijke expressie, artistieke expressie en erkenning van de multiculturele maatschappij. 23 basisscholen maken gebruik van het project (17 Franstalige en 6 Nederlandstalige). Iedere week worden meer dan 170 uren workshops georganiseerd voor ongeveer +/- 1000 kinderen.

Daarnaast biedt de sociale permanentie een luisterend oor, een sociale begeleiding die erg op prijs worden gesteld door een publiek dat vaak het overzicht verliest omwille van de moeilijke van de administratieve procedures. De permanentie is een plaats waar men een duidelijk zicht heeft op de nieuwe fenomenen op het gebied van de migratie en de vragen die ze met zich meebrengen. Sinds 2008 organiseert de RBBH ook ieder jaar 'DiverCity', een multicultureel wijkfeest, dat bedoeld is om de dialoog en de contacten tussen burens te bevorderen.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Sociaal:** maatschappelijke integratie - erkenning van het multiculturele karakter van Brussel - sensibilisering van het brede publiek - gezelligheid van de wijken - opwaardering van de vaardigheden van leerlingen in moeilijkheden / Begunstigden: de gemeenschap

en meer bepaald de Brusselaars van buitenlandse herkomst en de leerlingen die les volgen in de scholen van de Stad

- **Economie:** logistieke en financiële ondersteuning van de verenigingssector / Begunstigden: de verenigingen van buitenlandse werknemers
- **Governance:** verwoording van de behoeften van de nieuwe migranten in een institutioneel kader en erkenning van een erkenning als burgers - invloed op de betreffende verenigingen en op de politieke instellingen van de Stad (voorstellen, adviezen, knowhow) / Begunstigden: de gemeenschap

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Twee administratieve beambten bij de Cel Ondersteuning

Leider en partnerships:

Het Departement Organisatie

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
Blijven voortbestaan van discriminatie	Versterking van de burgerzin door een strijd tegen discriminatie en acties ten gunste van de gelijke kansen	<p>Jaarlijks aantal sessies van de RBBH</p> <p>Jaarlijks aantal en aard concrete initiatieven die door de RBBH werden genomen</p> <p>Aantal uren van de 'Workshops om slaagkansen te verhogen' die werden georganiseerd en aantal kinderen die die workshops hebben gevolgd</p> <p>Drukke bij de sociale permanentie</p>
	Bevordering van de diversiteit in de uitwerking van het gemeentebeleid	Aantal beslissingen van het College van Burgemeester en Schepenen of de

		Gemeenteraad in verband met de diversiteit van de gemeenschappen uitgaand van de RBBH
	Uitwerken van sensibiliseringsacties in verband met de culturele diversiteit	Jaarlijks aantal en aard van de sensibiliseringsacties voor de culturele diversiteit

Actiedomein : Sociale integratie en gelijke kansen

ACTIE 4.2.04 INDIENSTNEMING EN INTEGRATIE VAN PERSONEN MET EEN BEPERKING IN DE ADMINISTRATIE VAN DE STAD BRUSSEL BEVORDEREN

De context, het einddoel en de actie

In 2007 verbond de Stad er zich, na de goedkeuring van het *Gemeentelijk handvest van de integratie van personen met een handicap*, toe om de normen te respecteren die voorzien zijn door de federale en/of gemeenschapswetgeving op het gebied van werkgelegenheid en de verplichting om werknemers met een beperking op dezelfde manier te behandelen als iedere andere werknemer – en dit zowel op het gebied van de aanwerving als op het gebied van het verdere verloop van de carrière. De Stad heeft er zich ook toe verbonden om een sensibiliseringbeleid van het gemeentelijke personeel te voeren ten opzichte van werknemers met een beperking.

Om te beantwoorden aan de voorschriften van dat Gemeentelijk Handvest, werd in november 2008 een *Actieplan 2009-2012 voor de integratie van personen met een handicap in het stadspersoneel* door het College van Burgemeester en Schepenen goedgekeurd. Dit actieplan is bedoeld om een coherent beleid op dit vlak in te voeren en om het onthaal en de integratie van de personen met een beperking die in de stadsdiensten willen werken, te verbeteren. In het Algemeen Beleidsprogramma 2012-2018 wenst het College van Burgemeester en Schepenen het percentage personen met een beperking dat bij de Stad werkt op te trekken tot 3% door te handelen op verschillende niveaus: de toegang tot een baan vergemakkelijken voor personen met een beperking, hun integratie op de werkplek bevorderen en de toegankelijkheid en verstaanbaarheid van informatie verbeteren. Hiervoor werd een nieuw actieplan 2013-2018 in het leven geroepen dat geleid wordt door een coördinator die werkt bij het Departement Personeel.

Personen met een beperking worden op dezelfde manier behandeld als elke andere persoon, zowel op het vlak van de aanwerving als op het vlak van het verdere verloop van de loopbaan.

- Er worden meer personen met een beperking aangeworven
- De aangeworven personen met een beperking krijgen een betere begeleiding
- De collega's van de aangeworven personen met een beperking worden gevormd.

De missie van de coördinator die het actieplan 2013-2018 leidt, bestaat er in te waken over de uitvoering van het actieplan, de personen met een beperking te begeleiden tijdens hun professionele loopbaan bij de Stad en hun ontplooiing en integratie op de werkplek in de gaten te houden.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** : Beleid van integratie en ontwikkeling van een bedrijfscultuur. / Begunstigden : **de gemeenschap (voorbeeldfunctie Stad)**
- **Sociaal**: Begeleiding, sensibilisering en opleiding / Begunstigden: de personen met een beperking en de beambten van de Stad

Uitvoering van de actie

Middelen :

1 coördinator

De financiële middelen van de cellen Werving en Vorming, alsook hun personeelsleden

advies van de Cel Gelijke Kansen

knowhow van gespecialiseerde vzw's

subsidies/premies van regionale of federale instellingen

Leider en partnerships :

1 coördinator : departement personeel

Evaluatie van de actie

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
3 sensibiliseringssessies voor het personeel	Voldoende aantal sensibiliseringssessies voor het personeel	% cellen (waar een persoon met een beperking werkt) die een sensibiliseringssessie hebben gekregen.
16 aanvragen voor begeleiding op de werkplek	Voldoen aan het aantal aanvragen voor begeleiding op de werkplek	- Aantal aanvragen voor begeleiding op de werkplek per jaar. - % Aanvragen voor begeleiding op de werkplek waaraan werd voldaan

3 bijzondere tewerkstellingsmaatregelen gevraagd (toegekend door een gemeenschapsoverheid)	Het nodige aantal bijzondere tewerkstellingsmaatregelen aanvragen	Aantal bijzondere tewerkstellingsmaatregelen (toegekend door een gemeenschapsoverheid)
1.47% personeelsleden met een beperking tewerkgesteld in de administratie van de Stad	Verhogen van het aantal personeelsleden met een beperking (tot 3% van het totaal aantal personeelsleden)	<ul style="list-style-type: none"> - % Vacatures die worden gepubliceerd in gespecialiseerde magazines - Aantal personen met een beperking die in dienst zijn in de administratie van de Stad % personeelsleden met een beperking die in dienst zijn in de administratie van de Stad - % personen met een beperking die door de Stad in dienst worden genomen

Actiedomein : Sociale integratie en gelijkemans

ACTIE 4.2.5 SENIORENBELEID ONDERSTEUNEN SENIORENBELEID ONDERSTEUNEN

De context, het einddoel en de actie

Deze actie is erop gericht om een seniorenbeleid te ontwikkelen dat aangepast is aan de realiteit van veroudering in Brussel.

In 2009 werd aan de Vrije Universiteit Brussel (VUB) gevraagd een wetenschappelijk onderzoek uit te voeren naar de situatie van senioren in Brussel. Dit onderzoek geldt nog steeds als basis voor het uitwerken van een seniorenbeleid.

Dankzij diverse initiatieven, waaronder het behoeftenonderzoek, heeft de Stad Brussel, als enige stad in België, het label 'Leeftijdsvriendelijke Stad' ontvangen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) in juni 2010. Concreet impliceert deze erkenning dat de Stad Brussel zijn structuren en diensten in die mate aanpast dat ze toegankelijk en onthelend zijn voor alle ouderen.

Op 29 september 2011, besliste het College tot de voortzetting van haar engagement voor een beleid van actief ouder worden voor een periode van 5 jaar, door haar adhesie aan het netwerk 'Seniorvriendelijk Stad' te vernieuwen en door het tekenen van een internationaal handvest.

De dienstverlening aan de Senioren van de Stad Brussel wordt sindsdien versterkend, met meerdere sociale, cultureel en sportieve activiteiten aangeboden. Bovendien, werd dit ontwikkeling met een versterking van het aantal personen in het Seniorendienst en met een groeiende deelname van vrijwilligers meegebracht.

Met de ontwikkeling van deze seniorenactiviteiten en de deelneming van vrijwilligers uit het collectiviteit, streeft de Stad Brussel naar een integratief seniorenpolitiek en naar meerdere intergenerationele uitwisselingen.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

Meer sociale cohesie en sterkere solidariteit

- **Governance** : uitwerking van een aangepast beleid - sensibilisering en informatieverlening voor de inwoners, de administratie en de verkozenen / Begunstigden: de gemeenschap
- **Sociaal**: kennisoverdracht en verrijking voor toekomstige generaties - intergenerationele solidariteit en sociale interactie - actieve en gezonde senioren / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie**: actieve en gezonde senioren die een aanwinst zijn voor de gemeenschap en de economie / Begunstigden: de gemeenschap en de burger

Uitvoering van de actie

Middelen : Budget van de Stad

Leider en partnerships :

Het departement Demografie (Dienst Senioren) en de Adviesraad van de Senioren in samenwerking met lokale organisaties

Frequentie van de besturingsvergaderingen

Sturing :

Etappes van het project	Start	Voltooiing
Vorbereiding	2009	2011
Uitvoering -	2011	
Eerste evaluatie		

Evaluatie van de actie

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
Een betere bekendmaking van de dienst Senioren en de adviesraad voor senioren, het imago van deze diensten versterken	Bekendmaking via publicaties, een grotere aanwezigheid op het terrein, (beurzen, wijkfeesten, enz ...) en door de seniorenweek	Het aantal publicaties. Het aantal aanwezigheden op het terrein (beurzen, wijkfeesten, enz...) Het aantal deelnemers aan

		de seniorenweek.
De zichtbaarheid en het imago van de stad als "Leeftijdsvriendelijke stad" vergroten	Meer zichtbaarheid via acties, pilootprojecten.	Jaarlijks één grote actie plannen die beantwoordt aan het label "leeftijdsvriendelijke stad".
	Meer zichtbaarheid door een actieve deelname aan het Europees programma	Deelname aan minimum één Europees programma
Senioren stimuleren om meer aandacht te besteden aan hun gezondheid	Het bevorderen van de toegang tot sportieve en culturele activiteiten en activiteiten die verband houden met de natuur.	Het aanbod aan sportactiviteiten Het aanbod aan activiteiten "samen tuinieren" Het aantal infosessies m.b.t. deze thema's
De participatie van de burgers bevorderen via het activeren van de adviesraad van de senioren en het uitbouwen van een vrijwilligerswerking	De leden van de adviesraad aanmoedigen om projecten uit te werken en de adviesraad te vertegenwoordigen op manifestaties, vergaderingen, enz. ----- Vrijwilligers toelaten om deel te nemen aan projecten en activiteiten Beroep doen op vrijwilligers voor punctuele activiteiten	Aantal projecten waaraan de adviesraad deelneemt. Aantal initiatieven, vergaderingen waaraan dit orgaan deelneemt
		Het aantal vrijwilligers. Het aantal taken opgenomen door vrijwilligers.

4.3 TOEGANG TOT CULTUUR EN KENNIS

Cultuur is een heel belangrijk aspect van duurzame ontwikkeling. Ze is een factor van sociale ontwikkeling, cohesie en integratie. Ze draagt bij tot het delen van kennis en moet voor iedereen toegankelijk zijn. De Stad en het OCMW ondersteunen en stimuleren de culturele wisselwerking in de stad op actieve wijze, meer bepaald door het creëren van ruimten en gelegenheden voor ontmoeting, overleg en artistieke creatie. In het kader van dit proces wordt bijzondere aandacht besteed aan de ontwikkeling van een lokaal cultureel beleid, dat democratisch is en de verschillende gemeenschappen verbindt.. Dezelfde principes sturen de acties van de Stad met betrekking tot de toegang tot onderwijs.

Actieterrein: Toegang tot cultuur en kennis

ACTIE 4.3.01 SOLIDARITEIT TUSSEN GENERATIES ONTWIKKELEN

De context, het einddoel en de actie:

De huidige maatschappelijke tijdsgeest kenmerkt zich door nieuwe familiale samenstellingen en breder nog, hij brengt een herdefinitie van de respectievelijke rollen in de maatschappij met zich mee, waardoor de banden tussen de generaties progressief uitgehold, losgekoppeld en afgebouwd worden. De verschillende levensperiodes spelen zich binnen afzonderlijke locaties af en de generaties worden meer en meer opgedeeld waarbij de mogelijkheden tot uitwisselingen en persoonlijke en wederzijdse verrijkingen in onze huidige context beperkt worden, daar waar ze vroeger op vloeiende wijze gereguleerd werden.

Om deze reden en door toepassing van het duurzaamheidsprincipe binnen de verhoudingen tussen de generaties, is het belangrijk om nieuwe vormen van sociale contacten te ontwikkelen gebaseerd op respect en de kwaliteit van het samen-zijn.

Om deze reden worden diverse acties ontwikkeld met als objectief het herscheppen van de sociale band om de specifieke locaties open te stellen en de stereotiepen die bij de verschillende leeftijdsgroepen horen, af te bouwen.

De wederzijdse verrijking en de wederkerigheid kunnen dan opnieuw ontwikkeld worden binnen deze relatie. Door het geheugen van het verleden te consolideren, kan men eveneens de isolatie van individuen bestrijden en het toetreden tot nieuwe sociale groepen bevorderen. Tenslotte, bieden deze ontmoetingen, ook een mogelijkheid tot transmissie van een sociale orde dank zij de normen die doorgegeven worden. Hier is sprake van het doorgeven van traditie, van wijsheid en erfenis van de ouderen. Belangrijk is de sociale controle die door senioren uitgeoefend wordt, waarbij ze de functie van normbewaarders op zich nemen en hun kennis kunnen overdragen naar volgende generaties.

Het is dus binnen dit kader dat de politiek van de Stad Brussel zich situeert inzake de solidariteit tussen de generaties. Ontmoetingen onder vorm van diverse culturele en ludieke activiteiten, in samenwerking met scholen, buurt- en rusthuizen en andere ontmoetingsplaatsen. Dit vertaalt zich naar verschillende acties die georganiseerd worden en samengevat worden in de volgende fiches:

- **Actie 4.3.01.a** Solidariteit ontwikkelen tussen culturen en generaties via het project Pact Ateliers
- **Actie 4.3.01.b** Leerlingen sensibiliseren tot solidariteit tussen generaties

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Milieu:** sensibilisatie voor ecologische thema's, het openstellen van publieke ruimtes / Begunstigden: de deelnemers en de gemeenschap
- **Sociaal:** aanleren van sociale banden en interculturele dimensie / Begunstigden: de deelnemers en de gemeenschap
- **Economie:** de ontwikkeling van projecten die duurzame werkgelegenheid kunnen bevorderen / Begunstigden: de deelnemers en de gemeenschap

Actieterrein: Toegang tot cultuur en kennis

ACTIE 4.3.01.A SOLIDARITEIT ONTWIKKELEN TUSSEN CULTUREN EN GENERATIES VIA HET PROJECT PACT ATELIERS

Actie, doelstellingen en context:

Het project Pact Ateliers werd in 2001 door het OCMW opgericht vanuit een emancipatorische visie, om de culturele deelname en de toename van de burgerzin bij ouderen te stimuleren en tevens de sociale cohesie en de contacten tussen verschillende generaties en culturen te versterken. Dit project is gebaseerd op verschillende structuren: het maakt gebruik van het artistieke forum van het Pacheco-instituut en werkt samen met de rusthuizen, de sociale antennes, de Juliette Herman home, de Brusselse wijkhuizen en andere verenigingen. Het Pact Ateliers stelt verschillende types educatieve projecten en artistieke activiteiten voor die inspelen op de uitdagingen van de maatschappij:

- Workshops tekenen, schilderen en creatieve expressie ;
- Workshops voor kinderen en intergenerationele workshops ;
- Litteratuursessies voor verschillende generaties en tijdens de zomer in de tuinkiosk;
- Modelleringsworkshops ;
- Natuurworkshops ;
- Wijkfeesten en opendeurdagen in de tuinen van het Instituut in het kader van de solidariteit tussen verschillende generaties ;
- Lichttherapie gedurende alle workshops ;
- Themagebonden tentoonstellingen.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Milieu:** inrichting en ingebruikname van de groene ruimtes – sensibilisering ten aanzien van de ecologische thema's door innovatieve projecten – verspreiding van goede ecologische praktijken / Begunstigden: de inwoners van het Pacheco-instituut en de andere rusthuizen, de inwoners van de Begijnhofwijk, de bezoekers van de wijkhuizen en de wijkverenigingen, de scholen, de kinderen die aan de jeugdactiviteiten van de sociale antennes deelnemen, de kinderen van het kindertehuis Juliette Herman
- **Economie:** samen met verschillende partners gemeenschappelijke projecten inrichten die werkgelegenheid kunnen creëren/Begunstigden: de kunstenaars en de gebruikers van de diensten van het OCMW

- **Maatschappij:** ter beschikkingstelling van artistieke en culturele ontmoetingsruimten aan de inwoners – projecten gericht op de contacten tussen verschillende generaties en culturen – opwaardering van het artistieke potentieel van allen door kunst op maat/Begunstigden: de benadeelde bevolkingsgroepen, ouderen of mensen met een handicap, de inwoners van de Begijnhofwijk, de gebruikers van de wijkhuizen, de verenigingen, de scholen en de sociale antennes.

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Subsidies in functie van de projecten en periodes (Koning Boudewijnstichting, Nationale Loterij, Vlaamse Gemeenschapscommissie, - VGC enz...)

Sturing en partnerships:

Het OCMW van Brussel (Pact Ateliers, wijkhuizen, sociale antennes, Home Juliette Herman) in samenwerking met het Departement Cultuur, Jeugd, Ontspanning en Sport (Dienst Cultuur) van de Stad

Evaluatie van de actie:

Aanvankelijke toestand	Beoogde resultaten	Indicatoren
16 deelnemers per workshop	Behoud van aantal participaties	Aantal participaties per workshop
215 workshops per jaar	Behoud van aantal workshops	Aantal workshops georganiseerd per jaar
4 openbare manifestaties per jaar	Behoud van het aantal openbare manifestaties	Aantal openbare manifestaties per jaar
3002 deelnames in 2014	Behoud van het aantal deelnames	Aantal deelnames

Actiedomein : Toegang tot cultuur en kennis

ACTIE 4.3.01.B LEERLINGEN SENSIBILISEREN VOOR INTERGENERATIONELE SOLIDARITEIT

De context, het einddoel en de actie

Verschillende scholen van de Stad Brussel hebben in de voorbije jaren de schoolcontext opengesteld voor de senioren in onze samenleving. In samenwerking met rusthuizen, buurthuizen en de Service de Promotion de la Santé à l'École - PSE (Dienst voor gezondheidsbevordering op school), worden maandelijkse bijeenkomsten georganiseerd die senioren en leerkrachten uit het kleuter- en basisonderwijs op vrijwillige basis kunnen bijwonen.

Kinderen hebben veel te leren, ouderen veel door te geven. De ontmoeting tussen kinderen en senioren bevordert de maatschappelijke integratie en biedt bovendien een bijzonder waardevolle levensles. Het is de eindbedoeling om een band tot stand te brengen die leerlingen humanistische waarden bijbrengt en het leerproces vergemakkelijkt. We denken bijvoorbeeld aan taalbeheersing, het vormen van een identiteit en de structurering van het begrip tijd.

De activiteiten die op het programma staan, zijn:

- zang;
- leesgroepen;
- verhalen;
- geschiedenis;
- de ontwikkeling van verschillende denkoefeningen rond gezondheid, voeding, spijsvertering, enz.;
- planten, activiteiten in de groentetuin;
- gezelschapsspellen;
- balspelen;
- handwerk.

De doelstelling van de actie is om de leerlingen van scholen met intergenerationale contacten te sensibiliseren. Elk jaar moet minstens één extra school aan deze actie deelnemen.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** : Verbetering van de leefomstandigheden van senioren/ Begunstigden: de senioren.
- **Milieu**: Bewustmaking rond gezondheid; tuinieren, planten / Begunstigden: de deelnemers
- **Sociaal**: open ingesteldheid, sociale contacten leren leggen; integratie en waardering van oudere personen / Begunstigden: de deelnemers

Meer sociale cohesie en sterkere solidariteit

- **Economie:** Verbetering van de fysieke en mentale gezondheid van senioren / Begunstigden: de senioren.

Uitvoering van de actie

Middelen : Budget van de Stad om materiaal aan te kopen en te vervangen (spellen, boeken)

Leider en partnerships : Het Departement Openbaar Onderwijs in samenwerking met het OCMW van Brussel (Pact Ateliers, rust- en buurthuizen, sociale steunpunten) en het Departement Cultuur, Jeugd, Vrije tijd en Sport (dienst Gezinnen) van de Stad

Evaluatie van de actie

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
18 scholen op datum van 1 september 2015	Een dynamiek creëren die de ervaring van senioren ten dienste stelt van de opvoeding van het kind: minstens één extra school per jaar (totaal 90 scholen)	Aantal scholen die deelnemen aan ontmoetingen met instellingen voor senioren.

4.4 INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

De solidariteit tussen Noord en Zuid op onze planeet is een van de componenten in het proces van duurzame ontwikkeling. De Stad staat open voor de buitenwereld en streeft ernaar haar investering in ontwikkelingssamenwerking voort te zetten door middel van internationale projecten, zowel door partnerschappen te creëren met steden op het zuidelijk halfrond als door het ondersteunen van humanitaire initiatieven die worden gedragen door de verenigingssector of door niet-gouvernementele organisaties. Er wordt ook voorrang gegeven aan uitwisselingen tussen scholen om de school open te zetten voor de wereld. Deze duidelijke oriëntering voor solidariteit moet ook gepaard gaan met acties van bewustmaking voor het grote publiek.

Actiedomein: Internationale solidariteit

ACTIE 4.4.01 NOORD-ZUID PARTNERSHIPS SLUITEN

De context, het einddoel en de actie

Sinds 2002 is de stad Brussel betrokken bij de internationale samenwerking via samenwerkingsverbanden met andere steden en gemeenten in het Zuiden. Deze relaties beogen de versterking van de capaciteiten van de plaatselijke instellingen via de uitwisseling van ervaring en expertise, zodat deze instellingen zouden kunnen voorzien in hun eigen ontwikkelingsbehoeften, en de ondersteuning van het decentralisatieproces dat al dan niet nog steeds aan de gang is in de zogenaamde landen uit het Zuiden.

Kinshasa

De stad Brussel heeft in eerste instantie een structurele samenwerking aangeknoopt met de stadsprovincie Kinshasa in de Democratische Republiek Congo, die de historische en symbolische band tussen beide steden aanhaalt. In 2002 werd, in samenspraak met de partner, beslist om gericht te werken aan de verbetering van de geboorteregistraties, een belangrijke stap die alle burgers een 'wettelijk' bestaan en toegang tot rechten moet waarborgen. Tal van sterke acties hebben er al toe geleid dat het aantal geboorteregistraties is gestegen van 10% naar 50% en dat vele burgers zich bewust zijn geworden van het belang om de stap te zetten naar registratie. In 2008 heeft de stad Brussel beslist om haar inspanningen en middelen toe te spitsten op één van de 24 gemeenten van de stadsprovincie Kinshasa: de gemeente Kimbanseke. De Stad ondersteunt er de dienst Bevolking en Burgerlijke Stand via opleidingen voor het personeel en ondersteuning op het gebied van infrastructuur en ontwikkeling en via het uitstippelen van werkprocedures en instrumenten voor informatieverstrekking en bewustmaking.

Kinshasa en Brussel hebben in de loop van hun meer dan tien jaar lange partnerschap ook samengewerkt rond andere thema's van het gemeentebestuur, waaronder de openbare netheid, het dichten van de digitale kloof en het beheer van het rollend materieel van de Regie voor Saneringen.

Versterking van de diensten Burgerlijke Stand en Bevolking, een essentieel domein voor de ontwikkeling van de stedelijke administratie en de expertise van de plaatselijke autoriteiten

- de lokale steunpunten ondersteunen zodat die de administratieve documenten betreffende de diensten van burgerlijke stand en bevolking kunnen afleveren en de toegang tot deze diensten voor de burgers kunnen vergemakkelijken;

- met UNICEF samenwerken om beheersinstrumenten van burgerlijke stand te ontwikkelen, om een pleidooi te voeren voor de hervorming van de wetgeving en om de oprichting van secundaire kantoren van burgerlijke stand te ondersteunen;

- de administratieve registratie verbeteren in de 46 wijken van de gemeente Kimbanseke door registratiebeambten op te leiden, huishoudfiches op te stellen en de inzameling en behandeling van data te begeleiden.

De culturele uitwisseling promoten en de cultuur opwaarderen als vector van ontwikkeling

- een herstel- en restauratieplaats voor traditionele instrumenten oprichten en uitbouwen in een jongerencentrum, om zo bij te dragen aan de socioprofessionele integratie van kwetsbare jongeren en aan de bevordering van de lokale cultuur.

Oprichting van een diaspora gezondheidsplatform in Brussel dat ijvert voor de betrokkenheid van de Brusselse diaspora in het partnerschap, via verenigingsprojecten rond gezondheidszorg.

Marokko

Om al even historische redenen heeft de stad Brussel ook de wens uitgedrukt om mee te werken aan projecten in Marokko. Ondanks een realiteit die in niets vergelijkbaar is met die van de Democratische Republiek Congo, zijn de Marokkaanse lokale instellingen niet minder enthousiast om ervaringen uit te wisselen, samen te werken en hun capaciteiten uit te bouwen.

- Er zullen verschillende stappen en prospecties worden ondernomen om een institutionele samenwerking op gang te brengen met een Marokkaanse stad.

- ondersteuning van de burgermaatschappij van Al Hoceima in Marokko via twee Marokkaanse initiatieven die ijveren voor de versterking van de vrouwelijke coöperatieven die actief zijn in ambachten met een hoge culturele waarde en ondersteuning van het netwerk van de ngo's die ijveren voor de ontwikkeling van het nationaal park van Al Hoceima.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

Milieu: denkoefening over duurzamere bouwmaterialen - behoud van rijkdommen en bewustmaking voor natuurbehoud / Begunstigden: de bevolking van Kinshasa, het netwerk van ngo's die actief zijn in het nationaal park van Al Hoceima

Sociaal: wettelijke bescherming van het kind - burgerschapseducatie – betere kennis van het bestuur – integratie en ondersteuning van migranten om projecten op touw te zetten in hun land van oorsprong - emancipatie van vrouwen die actief zijn in coöperatieven via opleidingen en maatschappelijke insluiting in een economische activiteit / Begunstigden: de bevolking van Kinshasa en de vrouwen die werken in een coöperatieve

Economie: versterking van de plaatselijke economie via de aankoop ter plaatse van materialen - ontwikkeling van activiteiten die een inkomen genereren en die verband houden met muziek en ambachten / Begunstigden: de bevolking van Kinshasa, de ontwikkeling van coöperatieven van vrouwen

Governance: uitwisseling van ervaringen tussen de besturen - dialoog met de plaatselijke overheden - versterking van de bestuurscapaciteiten / Begunstigden: de besturen, de verkozenen en de bevolking van Kinshasa en Brussel

Uitvoering van de actie

Middelen:

Financiële en technische steun van de Belgische Samenwerking en het Vlaams Gewest - budget van de stad - terbeschikkingstelling van logistiek materiaal en personele middelen door de stad - samenwerking met de diensten van Kinshasa.

Leider en partnerships :

Het departement Organisatie (cel Internationale Solidariteit) in samenwerking met het departement Demografie, het departement Wegenwerken, het departement Openbare Infrastructuur en de partners uit het Zuiden.

Evaluatie van de actie

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Kinshasa (2006) 52.762 geregistreerde akten van burgerlijke stand	Stijging van het aantal geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten	Aantal geregistreerde akten bij de burgerlijke stand (huwelijken, geboorten, overlijdens)
Geen gegevens beschikbaar over het aantal geregistreerde huishoudens bij de bevolkingsdienst	Identificatie van de data en stijging van het aantal inschrijvingen in het bevolkingsregister	Aantal geregistreerde huishoudens bij de bevolkingsdienst
Beperkt budget voor projecten van burgerlijke	Toename van het budget voor burgerlijke stand en bevolking	Percentage van het samenwerkingsbudget voor Kinshasa toegekend aan de burgerlijke stand

<p>stand en bevolking</p> <p>Gebrekkige kennis van alle aspecten van het beroep van beambte van burgerlijke stand en bevolking</p>	<p>Een betere beheersing van de verschillende aspecten van het beroep van beambte van burgerlijke stand en bevolking</p>	<p>Aantal georganiseerde opleidingen</p>
<p>Gezondheid</p> <p>Onvoldoende overleg tussen de Brusselse actoren van de Congolese diaspora die actief zijn op het gebied van gezondheidszorg in Kinshasa, DRC.</p>	<p>Synergieën creëren tussen voornoemde actoren en deze verenigen rond een gezamenlijk doel.</p>	<p>Aantal ontmoetingen van het platform.</p>
<p>Marokko (2016)</p> <p>Geen institutioneel partnerschap tussen Brussel en een Marokkaanse stad</p>	<p>Een partnerstad kiezen</p> <p>Het partnerschap inschrijven in een extern financieel netwerk</p> <p>De capaciteiten van de gemeentebesturen van de partnerstad versterken</p>	<p>Budget toegekend aan projecten met Marokkaanse partners</p> <p>Aantal workshops voor uitwisselingen/opdrachten/opleidingen met Marokkaanse partners</p>
<p>Geen steun aan Marokkaanse</p>	<p>Initiatieven steunen die banden creëren tussen de Marokkaanse diaspora in</p>	<p>Aantal projecten die gesteund worden</p>

Meer sociale cohesie en sterkere solidariteit

middenveld	Brussel en de initiatieven van het Marokkaanse middenveld	
------------	---	--

Actiedomein: Internationale solidariteit

ACTIE 4.4.02 BEWUSTMAKING EN ACTIEVE BETROKKENHEID BIJ INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

De context, het einddoel en de actie

Door voorlichtings- en bewustmakingsacties te organiseren, wil de stad Brussel bijdragen tot de vorming van verantwoordelijke burgers, burgers die met kennis van zaken een standpunt kunnen innemen over de grote wereldvraagstukken en internationale solidariteit, maar die zich ook bewust zijn van hun eigen capaciteit om voor verandering te zorgen en voor een meer rechtvaardige wereld.

We leven in een geglobaliseerde en onderling verbonden wereld. Onze handelingen als kiezers en consumenten hebben gevolgen die ver buiten onze landsgrenzen reiken. De veelvoud van factoren en de omvang van de uitdagingen maken dat het voor velen vaak moeilijk is om een problematiek ten gronde te begrijpen.

1. Logistieke en financiële steun voor internationale solidariteitsacties

Van theatervoorstellingen tot conferenties over filmdebatten of activiteiten in de openbare ruimte ... de stad Brussel steunt een brede waaier van acties die de Brusselaars willen informeren, bewustmaken en sensibiliseren voor de realiteit van het Zuiden, ontwikkelingssamenwerking en meer algemeen de internationale maatschappelijke uitdagingen waarmee we geconfronteerd worden.

2. Veertiendaagse van de Internationale Solidariteit

De stad Brussel bundelt haar directe acties voor sensibilisering en voorlichting tijdens de Veertiendaagse van de Internationale Solidariteit. Het doel van dit evenement is om tal van actoren bijeen te brengen rond een thema en dit twee weken lang verder uit te diepen, van 1 tot 15 oktober. Deze Veertiendaagse tracht hoe langer hoe meer de informatie- en sensibiliseringsconcepten te overstijgen en burgers een antwoord te bieden op de grote internationale uitdagingen van de 21ste eeuw. De Veertiendaagse van de Internationale Solidariteit is het resultaat van een samenwerking tussen de stadsdiensten en de Adviesraad van de stad Brussel. Afhankelijk van het gekozen thema gaat de Stad op zoek naar expertise bij veldwerkers, universitaire, associatieve of institutionele experts om samen een relevante en aantrekkelijke campagne op touw te zetten.

3. Jongeren sensibiliseren en informeren

De Stad wil ook meer jongeren betrekken bij haar activiteiten. In samenwerking met partners die zich bezighouden met ontwikkelingseducatie, wil de cel Internationale Solidariteit,

jongerengroepen (scholen of andere) animaties en activiteiten aanbieden die hen in contact brengen met en doen nadenken over het thema internationale solidariteit. De Cel heeft ook als opdracht om, binnen de grenzen van haar mogelijkheden, initiatieven van jongerengroepen te steunen wanneer zij workshops rond internationale solidariteit willen organiseren of wanneer zij overwegen om deel te nemen aan een inleefreis naar het buitenland.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance:** bewustmaking en informatie van de administratie en de verkozenen / Begunstigden: de Stad
- **Milieu:** rekening houden met het milieu bij de bewustmaking rond milieu- en klimaatgerelateerde thema's / Begunstigden: de gemeenschap
- **Sociaal:** actieve betrokkenheid van de burgers bij een solidaire ontwikkeling die iedereen ten goede komt / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie:** logistieke en financiële steun aan de verenigingssector / Begunstigden: de plaatselijke verenigingen

Uitvoering van de actie

Middelen:

Externe financiering - de stad stelt logistiek, personele middelen en een budget ter beschikking - subsidies toegekend aan plaatselijke verenigingen

Leider en partnerships :

Het departement Organisatie (cel Internationale Solidariteit) in samenwerkingsverband met de plaatselijke verenigingen

Evaluatie van de actie

Beginsituatie	Te bereiken resultaten	Weerhouden indicatoren
1 Logistieke en financiële steun aan internationale solidariteitsacties (inclusief de Veertiendaagse van de Internationale Solidariteit) 4.500 deelnemers aan de		

<p>acties (2009)</p> <p>Gebrek aan volledige data betreffende het aantal deelnemende verenigingen</p> <p>75 bewustmakingsacties (2009)</p>	<p>Toename van het aantal deelnemers</p> <p>Getelde aantal deelnemende verenigingen</p> <p>Stabilisering van het aantal bewustmakingsacties</p>	<p>Aantal deelnemers</p> <p>Aantal deelnemende verenigingen</p> <p>Aantal georganiseerde activiteiten</p>
<p>2 Veertiendaagse van de Internationale Solidariteit</p> <p>Geen data</p> <p>Geen data</p>	<p>Overeenstemming raming en uiteindelijk aanwezige publiek</p> <p>Het gedeelte externe cofinanciering van het budget van de Veertiendaagse van de Internationale Solidariteit vergroten</p>	<p>Het aantal deelnemers vergeleken met het verwachte aantal voor het evenement</p> <p>Aandeel van de financiële steun van de Stad in het totale budget van alle activiteiten van de Veertiendaagse</p>

Actiedomein: Internationale solidariteit

**ACTIE 4.4.03 DE IMPACT VAN SOLIDAIRE INITIATIEVEN VAN HET
MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD VERGROTEN**

De context, het einddoel en de actie

Gelet op de talrijke opkomende initiatieven van internationale solidariteit in Brussel, wil de Stad bijdragen aan de begeleiding en ondersteuning van beroeps- en volksstructuren voor solidariteit en een forum voor uitwisseling, dialoog en netwerking inrichten om de impact en het bereik van zulke initiatieven te vergroten.

Brussel is al decennia lang een gastvrije stad die ontmoetingen bevordert, die op haar grondgebied personen van diverse en gevarieerde achtergronden samenbrengt. Deze vermenging werd al snel een bron van solidariteit tussen de migranten, landen van herkomst en spontane associatieve initiatieven. Brussel, hoofdstad van België en Europa, is ook de thuisbasis van heel wat internationale instellingen en niet-gouvernementele organisaties die actief zijn op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.

1. De werkzaamheden van de Stedelijke Adviesraad voor Internationale Solidariteit (SAIS) begeleiden en versterken

Deze instantie werd opgericht om het internationale solidariteitsbeleid van de Stad beter uit te werken door burgers, verenigingen en ngo's voor ontwikkelingssamenwerking te betrekken. De leden van deze raad zijn zowel bekende plaatselijke organisaties als meer discrete verenigingen en gekwalificeerde burgers die individueel zetelen.

- De zichtbaarheid van de Stedelijke Adviesraad voor Internationale Solidariteit (SAIS) vergroten
- Een impuls geven aan de verschillende werkgroepen van de SAIS
- Themaverzamelingen organiseren met inbreng van externe experts
- Contacten leggen en synergieën uitbouwen tussen de adviesraden van het Brussels Gewest.

2. Financiële steun aan internationale solidariteitsprojecten

De Stad heeft een **jaarlijkse oproep tot projecten** in het leven geroepen om de initiatieven van de vele Brusselse verenigingen te steunen die actief zijn op het vlak van internationale solidariteit. Er worden twee projectcategorieën ondersteund: ontwikkelingsprojecten in het Zuiden en projecten voor ontwikkelingseducatie, informatie en bewustmaking in het Noorden. Het reglement van de projectoproep werd in de loop der jaren aangepast om de steun van de Stad aan kleine en middelgrote structuren en vooral aan structuren die met vrijwilligers werken, te vergroten. Hierbij ging ook extra aandacht uit naar verenigingen die een sterke band hebben met de stad Brussel.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance:** draagt bij aan de capaciteitsuitbouw van de verenigingen die uitgaan van het maatschappelijk middenveld / Begunstigden: / Brusselse verenigingen en begunstigde partners van de projecten
- **Milieu:** bijzondere aandacht voor projecten die rekening houden met milieugerelateerde thema's / Begunstigden: de gemeenschap
- **Sociaal:** impuls tot betrokkenheid bij internationale solidariteit - versterking van het Noord-Zuid verenigingsnetwerk / Begunstigden: de verenigingen en het doelpubliek van de projecten van deze verenigingen
- **Economie:** financiële steun aan de verenigingssector voor projecten die activiteiten beogen die een inkomen genereren / Begunstigden: de plaatselijke verenigingen en hun partners

Uitvoering van de actie

Middelen: Personele middelen en budget van de Stad - commissie van experts - externe lesgevers

Leider en partnerships :

Het departement Organisatie (cel Internationale Solidariteit)

Evaluatie van de actie

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
Oproep tot projecten: 97 dossiers ingediend in 2009	Toename van het aantal subsidieaanvragen	Aantal ingediende projecten
Oproep tot projecten: gemiddelde kwaliteit van de in 2009 ingediende dossiers (Samenwerking: 51,9 punten op 80)	Verbetering van de kwaliteit van de ingediende dossiers	Gemiddeld aantal punten toegekend door de Commissie
SAIS: Gebrek aan dynamiek en eigen initiatieven van SAIS	De dynamiek en betrokkenheid van SAIS vergroten	Aantal initiatieven, adviezen en uitgerolde projecten van SAIS

Meer sociale cohesie en sterkere solidariteit

<p>Weinig verenigingen en burgerinitiatieven vertegenwoordigd in SAIS</p>	<p>Het representatieve karakter en de legitimiteit van SAIS vergroten</p>	<p>Aantal leden die deelnemen aan de bijeenkomsten van SAIS</p> <p>Aantal regionale bijeenkomsten van de adviesraden</p>
---	---	--

Actiedomein : Internationale solidariteit

ACTIE 4.4.4 PARTNERSCHAPPEN TOT STAND BRENGEN TUSSEN DE SCHOLEN EN HET ZUIDEN

De context, het einddoel en de actie

Ontwikkelingseducatie is een proces dat gericht is op sociale verandering. Zij heeft tot taak om individuen in staat te stellen om zich een geloof in internationale solidariteit eigen te maken en om dit concreet gestalte te geven, zowel op individueel als op collectief vlak.

Solidariteit en tolerantie maken integraal deel uit van het pedagogische project van de scholen van de Stad. Daarom moedigt het Departement Openbaar Onderwijs de scholen sinds geruime tijd aan om banden aan te gaan met het Afrikaans continent, bijvoorbeeld.

Het einddoel van de actie is:

- Een globaal begrip bevorderen van de ontwikkelingsproblematiek en de Noord-Zuidverhoudingen;
- Bewustmaking van de onderlinge afhankelijkheid tussen de gemeenschappen van "Noord" en "Zuid";
- Ondersteuning van de verwerving van een bewuste en kritische meningsvorming over de werkelijkheid, zowel op het vlak van micro-sociale relaties als op macro-niveau;
- De dialog bevorderen tussen burgers via een interculturele aanpak op basis van wederzijds respect en rechtvaardigheid;
- Waarden, attitudes en vaardigheden bevorderen die solidariteit bevorderen;

Het Departement Openbaar Onderwijs wil op de lange termijn de acties rond ontwikkelingseducatie en internationale solidariteit in de scholen blijven versterken.

In deze context gaat er een bijzondere aandacht uit naar bestaande projecten. Dankzij de steun van de Cel Internationale Solidariteit van de Stad, worden nieuwe initiatieven ondersteund.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance** : samenwerkingsverband tussen scholen / Begunstigden: de scholen en hun leerlingen
- **Milieu**: openstelling naar leefomstandigheden met een gediversifieerde ecologische voetafdruk / Begunstigden: de gemeenschap
- **Sociaal**: burgerschapseducatie en bewustmaking rond internationale solidariteit / Begunstigden: de gemeenschap
- **Economie**: versterking van de capaciteiten van de lokale actoren / Begunstigden: de scholen en hun leerlingen

Uitvoering van de actie

Middelen : Betrokkenheid van het onderwijzend personeel en de leerlingen - samenwerken met externe partners naargelang de projecten

Leider en partnerships : Departement Openbaar Onderwijs, Cel Internationale Solidariteit.

Sturing :

Etappes van het project	Start	Voltooiing
Vorbereiding	1 ^e semester 2016	
Uitvoering -	1 ^e semester 2017	
Eerste evaluatie	2e semester 2017	

Evaluatie van de actie

Begin-toestand	Doelstellingen	Indicatoren
Op datum van 1 juli 2015 hadden 11 scholen aan minstens één project rond internationale solidariteit deelgenomen.	Regelmatische deelname van alle scholen aan dit soort projecten: minstens één extra school per jaar (in totaal 90 scholen)	Aantal scholen die een project rond internationale solidariteit hebben opgezet

4.5 LEVENSKADER

Een aangenaam levenskader is onbetwistbaar een troef om de bewoners in de stad te houden, daar het actief bijdraagt tot het gevoel van welzijn en levenskwaliteit. Soms echter wordt het besmeurd wanneer, in een welbepaalde context, de verbreking van sociale banden, isolement, de beschadiging van de openbare ruimte, het gevoel van onveiligheid en ‘onverantwoord gedrag’ de overhand hebben. De Stad heeft dus tot doel het levenskader van haar inwoners te valoriseren en van de openbare ruimte een ontmoetingsplaats te maken die sociale cohesie in de hand werkt. Het gaat erom een sterke sociale band te creëren tussen de verschillende componenten van een wijk teneinde het harmonieus samenwonen te bevorderen.

Actieterrein: Levenskader

ACTIE 4.5.1 DAG VAN DE BUREN ONDERSTEUNEN

De context, het einddoel en de actie:

54 % van de gezinnen in Brussel wordt in feite gevormd door alleenstaanden. Tegenwoordig is het dankzij de technologische evolutie soms gemakkelijker om te communiceren met iemand aan de andere kant van de wereld dan om met zijn buur te praten. De Dag van de Buren is bedoeld om het gevoel van isolement en individualisme dat soms de boventoon voert in de stad, tegen te gaan. Dit is een afspraak die contacten moet vergemakkelijken en sociale banden in de hand zou moeten werken.

Dit feest vindt ieder jaar op de laatste vrijdag van de maand mei plaats. Het is een Europees burgerproject waar meer dan 4,5 miljoen inwoners van 460 steden in 16 verschillende landen aan deelnemen. Het feest is een uitstekende gelegenheid om samen te komen en mensen soms voor de eerste keer te ontmoeten en eens iets meer tegen elkaar te zeggen dan het eenvoudige "goedendag". Dit feest moedigt de burgers aan om zich meer te laten betrekken in het leven en de ontwikkeling van hun wijk en hun stad en intussen ook om de milieu- en stedenbouwkundige kwaliteiten van hun gebouw in de verf te zetten. Door actoren van hun stad te worden en het smeden van sociale banden bestrijden de medebewoners het gevoel van isolatie en het individualisme, breken met vooroordelen en slopen hindernissen. Dit initiatief van de bewoners, dat door de Grondregie van de Stad wordt ondersteund, wordt in nauwe samenwerking met andere actoren gevoerd.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling:

- **Sociaal:** burgerdeelname - betrokkenheid van meerdere actoren rond gemeenschappelijke projecten - strijd tegen isolatie / Begunstigden: de huurders en de wijkbewoners

Uitvoering van de actie:

Middelen:

Budget van de Grondregie voor de ondersteuning van de aankoop van drank en versieringen in de verschillende complexen die deelnemen - communicatiemiddelen geleverd door de vzw Feest in het gebouw, de initiatiefneemster van de actie in België

Sturing en partnerships:

Meer sociale cohesie en sterkere solidariteit

Het Departement Handel en de Grondregie van de Stadseigendommen (conciërges en huurders) in partnership met de vzw Feest in het gebouw en de sociale bemiddelaars van de vzw BRAVVO

Voorziene kalender:

Totale duur van de actie	Start	Voltooiing
Doorlopend	2007	-

Evaluatie van de actie:

Beginsituatie	Doelstellingen	Indicatoren
Isolement van de inwoners	Toename van de gezelligheid en de contacten tussen burens	Aantal Dagen van de Buren georganiseerd

Actiedomein : Levenskader

ACTIE 4.5.02 HUIS BRAVVO "COGGE" NOORDWIJK

De context, het einddoel en de actie

Bravvo vzw, preventiedienst van de Stad, hanteert een geïntegreerde werkwijze. Wat concreet betekent dat de stadswachten, de opvoeders, de jeugdanimatoren of de bemiddelingsdiensten hun acties op elkaar afstemmen om de leefkwaliteit in elk van onze wijken te verbeteren. Deze geïntegreerde actie wordt verlengd door het partnerschap met verenigingen en diensten van de Stad (politiedienst, openbare netheid, wijkhuis, antenne van het OCMW)... De diensten zijn vandaag min of meer verspreid over of gegroepeerd binnen onze wijken. Een eerste vestiging groepeerde onze diensten in het centrum Moorslede in de Willemswijk. We willen deze integratie echter uitbreiden onder de vorm van een "preventiehuis". Het project zou gehuisvest worden in een nieuw gebouw in de Noordwijk, Coggestraat, ten voordele van een werf die werd opgestart in het kader van het wijkcontract Masui. Het project omvat:

- kantoren voor de preventiediensten van de wijk: stadswachten, straathoekwerkers, sociaal ombudsman. De wijk zou een lokale ombudsman krijgen;
- een specifiek onthaal (met beschikbare informatie over de wijk);
- ruimten voor permanenties en gesprekken met de transversale preventiediensten (Nota Bene, juridische bijstand...);
- zalen voor verenigingen en partners (opleidingen, tentoonstellingen, activiteiten in verband met de wijk en onze doelstellingen).

De belangrijkste actie is het coherent online aanbieden van deze diensten (gemeenschappelijke acties, uitwisseling van informatie, doorgeven van dossiers...) op basis van deze nieuwe nabijheid in een gemeenschappelijk gebouw.

Het gebouw ligt aan de school Eclusier Cogge en herbergt sportinfrastructuur. In een tweede fase wordt de bouw van een Jeugdcentrum tegenover het gebouw gepland. De nieuwe infrastructuur zouden aansluiten op het nieuwe Zennepark om een positieve sociale controle en activiteiten toe te laten in dit nieuwe park tussen de woonblokken van de wijk.

Relevantie van de actie op het gebied van de duurzame ontwikkeling

- **Governance:** geïntegreerd werk / Begunstigden: verenigingen uit de wijk, sociale coördinatie
- **Leefmilieu:** verdwijning van een stadskanker, verbetering van het leefkader in de wijk, animatie voor de wijk/Begunstigden: inwoners en gebruikers van het nieuwe Zennepark
- **Sociaal:** buurtdiensten, activiteiten op basis van de behoeften van de wijk/Begunstigden: inwoners van de wijk
- **Economie:** verbetering van het imago en de sfeer in de wijk die bijdraagt tot de dynamiek van de wijk

Uitvoering van de actie

Middelen : duurzaam wijkcontract, preventieprogramma's (SVPP, BPBP...)

Leider en partnerships : algemene coördinatie Bravvo,

Partners: architect, dienst stedenbouwkunde, jeugddienst en onderwijs.

Sturing :

Etappes van het project	Start	Voltooiing
Vorbereiding	- 2010	- 2011
<ul style="list-style-type: none"> - Redactie van het basisdossier (in het kader van het wijkcontract) - Vorbereiding (opvolging van de werf, validatie...) - Algemene denkoefening over de vestiging van Bravvo in de wijk (verfijnen van de diagnose & identificatie van de behoeften, ontmoeting met de partners, contactname met de bevolking...) 	<ul style="list-style-type: none"> - 2015 - 2016 	<ul style="list-style-type: none"> - 2016 - 2016
Uitvoering		
<ul style="list-style-type: none"> - Installatie van de werknemers Bravvo in het nieuwe gebouw - Start van de activiteiten 	Begin 2017	
Eerste evaluatie	Eind 2016	Continu

Evaluatie van de actie

Begintoestand	Doelstellingen	Indicatoren
Weinig aanwezigheid van Bravvo in de Masuiwijk sinds het einde van het DWC & noodzaak om de komst van Bravvo voor te bereiden	Contactname met de partners en de bevolking	Invoering van een permanentie van de sociale ombudsdienst in de Masuiwijk: ½ dag /week Terbeschikkingstelling van een straathekwerkers in de Masuiwijk: zoning
	Invoering van overleg met de betrokken externe (architect, dienst stedenbouwkunde, jeugddienst en onderwijs) en interne diensten (sociale, lokale	Algemene voorstelling van het dossier op de wijkvergadering: 3 min

	<p>ombudsman, straathoekwerker, jeugdcentra en stadswachten)</p>	<p>Transversale denkoefening op de wijkvergadering: 3 min</p> <p>Een bezettingsscenario van het gebouw</p>
	<p>Identificatie van de belangrijkste partners en de activiteiten die in het toekomstige gebouw moeten worden georganiseerd</p>	<p>N partners geïdentificeerd</p> <p>N activiteiten & diensten aangeboden in de lokalen</p>